
Kyrkomötet
Ekonomiutskottets betänkande 2024:1

**Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans
nationella nivå 2025–2027**

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas kyrkostyrelsens skrivelse 2024:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2025–2027 samt motionerna 2024:26, 2024:40, 2024:49 och 2024:57, som samtliga relaterar till skrivelsens innehåll.

Ekonomiutskottet ställer sig bakom kyrkostyrelsens förslag till verksamhetsinriktning, nettokostnadsram för 2025 samt nettoplaneringsramar för åren 2026 och 2027. Likaså ställer sig utskottet bakom kyrkostyrelsens förslag att säkra finansieringen av Act Svenska kyrkan genom att föreslå kyrkomötet medge att kyrkostyrelsen kan överskrida beslutade nettokostnadsramar vid behov för detta ändamål.

Motion 26 föreslår att den nationella nivån ska stå för avgiften för kyrknätet under en period av fem år. Eftersom kyrkostyrelsen redan bekostat omställningsrabatter föreslår utskottet kyrkomötet att avslå motionen.

I motion 40 föreslår motionärerna att öka stödet till EFS med tre miljoner kronor för 2025 att kompensera bortfallna statsbidrag. Utskottet anser att frågan behöver beredas och föreslår därför kyrkomötet att avslå motionen, men att med anledning av motionen uppdra åt kyrkostyrelsen att bereda frågan om eventuellt utökat stöd till EFS.

Motion 49 föreslår att församlingsavgiften för den gemensamma verksamheten ska sänkas från sju till sex öre per hundralapp. Utskottet gör bedömningen att den föreslagna avgiftssänkningen inte bör prioriteras varför motionen föreslås avslås.

I motion 57 föreslår motionärerna att sammanlagt 25 miljoner ska avsättas till Act Svenska kyrkan utöver kostnads- och planeringsramar. Utskottet delar motionens intention och menar att den bäst tillgodoses genom skrivelsens förslag om att medge kyrkostyrelsen att överskrida beslutade nettokostnadsramar vid behov. Utskottet föreslår alltså kyrkomötet att avslå motionen.

Slutligen föreslår utskottet att kyrkomötet beslutar att bidrag till tryckning av valsedlar, som beställs via kyrkostyrelsen vid 2025 års val till kyrkomötet, ska utgå till de nomineringsgrupper som är företrädare i kyrkomötet under innevarande mandatperiod eller som genom valet blir företrädare i kyrkomötet. Bidraget till respektive nomineringsgrupp ska motsvara kostnaden för tryckning av 0,7 valsedel per röstberättigad i respektive valkrets.

Till betänkandet finns tre reservationer, ett särskilt yttrande och en särskild mening.

Innehåll

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut	3
Skrivelsens förslag	3
Kyrkostyrelsens skrivelse 2024:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2025–2027	3
Motionernas förslag	3
Motion 2024:26 av Leif Nordlander m.fl., Finansiering av kyrknätet.....	3
Motion 2024:40 av Irene Oskarsson och Karl-Gunnar Svensson, Utökat stöd till EFS	3
Motion 2024:49 av Marcus Romedahl, Sänk församlingsavgiften	4
Motion 2024:57 av Lena Östholm Munkberg m.fl., Fortsätt finansiera Act Svenska kyrkan	4
Yttranden från andra utskott	4
Bakgrund	4
Skrivelsen	4
Motionerna.....	5
Utskottets överväganden	11
Verksamhetens inriktning.....	11
Nettokostnadsram för 2025.....	13
Nettoplaneringsram för 2026.....	13
Nettoplaneringsram för 2027	13
Act Svenska kyrkan	13
Motion 2024:26, Finansiering av kyrknätet.....	13
Motion 2024:40, Utökat stöd till EFS.....	14
Motion 2024:49, Sänk församlingsavgiften.....	14
Motion 2024:57, Fortsätt finansiera Act Svenska kyrkan	15
Bidrag till tryckning av valsedlar.....	15
Bilaga 1 Ekumenikutskottets yttrande 2024:2y	18
Bilaga 2 Förvaltarskapsutskottets yttrande 2024:2y	19
Bilaga 3 Gudstjänstutskottets yttrande 2024:1y	20
Bilaga 4 Kyrkolivsutskottets yttrande 2024:1y	21
Bilaga 5 Samhälls- och kulturutskottets yttrande 2024:1y	22

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

E 2024:1

Kyrkomötet beslutar att

1. fastställa inriktning för verksamheten på den nationella nivån,
2. fastställa nettokostnadsram för 2025 till 1 408 miljoner kronor,
3. medge nettoplaneringsram för 2026 till 1 262 miljoner kronor,
4. medge nettoplaneringsram för 2027 till 1 222 miljoner kronor,
5. medge kyrkostyrelsen att överskrida beslutade nettokostnadsramar för att vid behov säkra finansieringen för Act Svenska kyrkan,
6. avslå motion 2024:26,
7. avslå motion 2024:40,
8. med anledning av motion 2024:40 uppdra till kyrkostyrelsen att bereda frågan om ett eventuellt utökat anslag till EFS,
9. avslå motion 2024:49, punkt 1,
10. avslå motion 2024:49, punkt 2,
11. avslå motion 2024:49, punkt 3,
12. avslå motion 2024:57, punkt 1,
13. avslå motion 2024:57, punkt 2,
14. bidrag till tryckning av valsedlar, som beställs via kyrkostyrelsen vid 2025 års val till kyrkomötet, ska utgå till de nomineringsgrupper som är företrädare i kyrkomötet under innevarande mandatperiod eller som genom valet blir företrädare i kyrkomötet. Bidraget till respektive nomineringsgrupp ska motsvara kostnaden för tryckning av 0,7 valsedel per röstberättigad i respektive valkrets.

Skrivelsens förslag

Kyrkostyrelsens skrivelse 2024:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2025–2027

Kyrkomötet beslutar att

1. fastställa inriktning för verksamheten på den nationella nivån,
2. fastställa nettokostnadsram för 2025 till 1 408 miljoner kronor,
3. medge nettoplaneringsram för 2026 till 1 262 miljoner kronor,
4. medge nettoplaneringsram för 2027 till 1 222 miljoner kronor,
5. medge kyrkostyrelsen att överskrida beslutade nettokostnadsramar för att vid behov säkra finansieringen för Act Svenska kyrkan.

Motionernas förslag

Motion 2024:26 av Leif Nordlander m.fl., Finansiering av kyrknätet

Kyrkomötet beslutar att nationell nivå ska stå för avgiften för kyrknätet under en period av fem år så att församlingar som inte ingår i pastorat och pastorat kan anpassa sina kostnader.

Motion 2024:40 av Irene Oskarsson och Karl-Gunnar Svensson, Utökat stöd till EFS

Kyrkomötet beslutar att uppdra åt kyrkostyrelsen att under 2025 utöka stödet till EFS med 3 miljoner kr.

Motion 2024:49 av Marcus Romedahl, Sänk församlingsavgiften

Kyrkomötet beslutar att

1. uppdra åt kyrkostyrelsen att utreda ändringar i kyrkoordningen om att sänka församlingarnas avgift för gemensam verksamhet från 7 öre till 6 öre från och med den 1 januari 2026,
2. medge en nettoplaneringsram för 2026 på 1 109 miljoner kronor,
3. medge en nettoplaneringsram för 2027 på 1 069 miljoner kronor.

Motion 2024:57 av Lena Östholm Munkberg m.fl., Fortsätt finansiera Act Svenska kyrkan

Kyrkomötet beslutar att utöver kostnadsram för 2025 och planeringsramar för 2026 och 2027, till Act Svenska kyrkan årligen avsätta

1. 10 miljoner kronor, för att Act Svenska kyrkan ska kunna fullfölja sina ingångna partnersavtal,
2. 15 miljoner kronor, dels för att kompensera tidigare reducerat stöd, dels för att beakta konsekvenserna av Sidas nya biståndsorganisation.

Yttrande från andra utskott

Ekonomiutskottet har inbjudit samtliga utskott att yttra sig över kyrkostyrelsens skrivelse inom deras respektive sakområden. Yttranden har lämnats av ekumenikutskottet 2024:2y, *bilaga 1*, förvaltareutskottet 2024:2y, *bilaga 2*, gudstjänstutskottet 2024:1y, *bilaga 3*, kyrkolivsutskottet 2024:1y, *bilaga 4* samt av samhälls- och kulturutskottet 2024:1y, *bilaga 5*.

Bakgrund

Skrivelsen

Kyrkostyrelsen ska enligt 51 kap. 4 och 5 §§ kyrkoordningen årligen upprätta en budget för kommande år, som fastställs av kyrkomötet. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten där intäkter, kostnader och finansiering framgår. Planeringsramar ska presenteras för nästkommande år.

Kyrkostyrelsen beskriver verksamhetens inriktning och strategiska insatser under budgetperioden 2025–2027 med utgångspunkt i den nationella nivåns uppdrag enligt kyrkoordningen. Verksamheten är planerad i linje med kyrkomötets tidigare fastställda övergripande mål och budgetramar. I avsnitt 6 beskrivs övergripande målbilder och verksamhetsinriktning med exempel på större strategiska insatser under den närmaste treårsperioden utifrån målen. I avsnitt 7 och framåt beskrivs de ekonomiska förutsättningarna.

Kyrkostyrelsen föreslår att kyrkomötet beslutar att fastställa inriktning för verksamheten på den nationella nivån, fastställa kostnadsramen för 2025 samt medge planeringsramen för 2026 och 2027 enligt förslaget i skrivelsen.

Kyrkostyrelsens överväganden

Kyrkostyrelsens skrivelse om verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå präglas i år, likt tidigare år, av hög tid för omställning och samverkan i Svenska kyrkan, inte minst för att möta framtidens förutsättningar.

Kyrkostyrelsen menar att i en tid av ekonomisk osäkerhet, ansträngd välfärd och existentiell ohälsa bland många, inte minst bland barn och unga, kan en grundläggande

kunskap om kristen tro vara av betydelse. Det arbete som sker i församlingen kan även bidra till en avgörande skillnad i många människors liv om bara församlingarna har möjlighet att koncentrera sig på den grundläggande uppgiften och förmedla det hopp kristen gemenskap kan ge. Kyrkostyrelsen ser därför att församlingarna behöver lägga mindre tid på exempelvis administration och fastighetsfrågor, något som idag kräver stora resurser.

De krig som pågår i vår närhet och det försämrade säkerhetsläget med stora humanitära behov som följd påverkar världen i stort, likaså de tilltagande klimatförändringarna. Den tillbakagång som pågår i stora delar av världen när det gäller demokratiska fri- och rättigheter samt det växande hotet mot demokratin är faktorer som kyrkostyrelsen även har förhållit sig till i sin planering. Kyrkostyrelsen menar att Svenska kyrkan måste fortsätta verka för social hållbarhet i Sverige och globalt, för saktighet och för tillit mellan människor, institutioner och organisationer. Genom att främja möten mellan människor och värna det demokratiska samtalet i det offentliga rummet odlas ett trotsigt hopp och livsmod.

En öppen samverkande kyrka behövs

Kyrkostyrelsen vet att det givetvis finns pastorat och församlingar som kommer att klara verksamheten ekonomiskt bra under flera år, men att många församlingar redan nu tvingas minska sin personal eller göra andra nedskärningar som påverkar arbetet med den grundläggande uppgiften. Kyrkostyrelsen menar att de allra flesta av landets församlingar kommer att tvingas göra stora anpassningar de närmaste åren om inte nya intäkter genereras eller arbetssätt förändras. Kyrkostyrelsen betonar därför vikten av en ansvarsfull budgetering på den nationella nivån och att situationen kräver en ökad samverkan mellan stiftet och en renodling av uppdragen enligt kyrkoordningen. Behovet av ökad samverkan handlar både om den administrativa verksamheten och om stiftens främjandeuppdrag, dels för att dela på och tillvarata resurser och kompetens dels för att stärka kvaliteten och professionaliteten. Kyrkostyrelsen menar att Svenska kyrkan också kan få större genomslagskraft i samhället i stort när vi samverkar på samtliga nivåer internt. Flera stift krokar redan arm med varandra inom ett antal verksamhetsområden i sitt främjandeuppdrag, men samverkan behöver stärkas ytterligare och utvidgas för en långsiktigt hållbar kyrka. Likaså blir samverkan med andra aktörer i samhället alltmer angelägen.

Kyrkostyrelsen ser som sitt uppdrag att med skärpt allvar anpassa ekonomin till kommande snävare ekonomiska ramar och skapa resurser för prioriterade områden och strategiska insatser till gagn för hela Svenska kyrkan i samverkan med stiftet.

Svenska kyrkans interna och externa ökade samverkan och samlade förmåga att förvalta medlemsintäkter kostnadseffektivt kan dessutom motivera medlemskap i Svenska kyrkan enligt kyrkostyrelsen, då människor ser att det sker en ansvarsfull användning av de samlade medlemsintäkterna.

Kyrkostyrelsen betonar att det krävs ansvarsfulla insatser i närtid av dagens förtroendevalda för att Svenska kyrkan även i framtiden kan fortsätta vara en öppen och rikstäckande folkkyrka som räcker evangelium i ord och handling

Motionerna

Trygghet och säkerhet

Det nya kyrknätet köps som en tjänst där allt som behövs för anslutningen ingår. De upphandlade leverantörerna ser till att rätt nätverksutrustning levereras och att den har rätt mjukvara samt byter ut den om det skulle bli problem likaså att nödvändiga säkerhetsfunktioner finns i nätverket.

Syftet med ett enhetligt kyrknät är att skapa förutsättningar för en gemensam administration och för att kunna upprätthålla säkerheten i nätet. I nya kyrknätet kommer alla användare och enheter identifieras vilket ger ökad möjlighet att skydda nätverket och all utrustning vid ett eventuellt hot.

Den pågående digitala utvecklingen i samhället i stort innebär att förutsättningarna förändras snabbt även i Svenska kyrkans verksamhet och att kraven på en utvecklad it-miljö med gemensamma säkra lösningar ökar. Enligt kyrkoordningen har den nationella nivån ett ansvar för gemensamma angelägenheter i fråga om inomkyrklig normgivning. Kyrkostyrelsens arbete med digitalisering och gemensam administration är en fortsättning på en utveckling som började redan med gemensamt kyrkotillhörighetsregister 1991. I kyrkostyrelsens strategi för samverkan och digitalisering 2020, som fastställts av kyrkomötet, togs ett beslut om att säkerheten i Svenska kyrkans digitala infrastruktur behöver höjas och att kyrkostyrelsen ska tillhandahålla en grundläggande digital infrastruktur, som av säkerhetsskäl är nödvändig. Ett gemensamt nät med säkerhetskontrollerad utrustning minskar risken för intrång och Microsoft 365 gör att vi kan kommunicera även om vi blir angripna.

Rådet om tunna klienter gavs före pandemin och det som var bra då är inte lika bra idag. Det som gjort att tunna klienter har blivit inaktuella är den kraftigt ökade användningen av videomöten och detta gick inte att förutspå. I dag torde de flesta tunna klienter ändå vara avskrivna och ny teknik har ersatt dessa. De flesta pastorat har idag också bytt ut sina tunna klienter mot datorer. Idag använder enbart 10 procent av Svenska kyrkans 22 000 medarbetare en tunn klient. Större pastorat har haft större kostnader eftersom man behövt byta så många fler datorer än en mindre församling.

Finansiering av kyrknätet

Kyrkomötet har beslutat att den gemensamma digitala infrastrukturen ska finansieras gemensamt. Idag är ungefär 35 procent av enheterna i trossamfundet anslutna till det nya kyrknätet och intresset för att ansluta sig är stort. Avgiften baseras på självkostnadspris per ekonomisk enhet och är beräknad utifrån en fördelningsnyckel baserad på antal anställda. Om fler är med och betalar blir det billigare per användare. Om färre är med och betalar behöver priset höjas. Prognosen är att 50 procent av enheterna har anslutit sig vid kyrkomötets andra session.

Kyrkostyrelsen har på sitt sammanträde den 3 april i år fastställt storleken på avgiften för Svenska kyrkans digitala infrastruktur för 2025. Avgiften är indelad i två delar, systemkostnaden på 650 kronor per anställd och månad kommer att debiteras från den 1 januari 2025 och nätkostnaden på 350 kronor per anställd och månad debiteras de församlingar, pastorat och stift som haft möjlighet att ansluta sig, men först året efter att man anslutit sig, vilket innebär en omställningsrabatt.

För förtroendevalda, ideellt engagerade och säsongsanställda som inte använder kyrknätet lika frekvent, debiteras 50 kronor per användare och månad. Debitering kommer att ske via kollekt- och betalsystemet för att undvika onödig administration.

Systemkostnaden är fördelad på gemensam infrastruktur (it-plattformen), Microsoft 365, Public 360, elektroniskt arkiv och support. Dessutom ingår säkerhetsåtgärder som säkerhetsbevakning av varje dator dygnet runt via ett så kallat Security operation center som inkluderar både digital och manuell bevakning samt licenser för säkerhetsövervakning i varje enskild dator.

Under ett uppbyggnadsskede har merkostnaden för licenser för Microsoft 365 och Public 360 bekostats av den nationella nivån medan avgiften för den gemensamma it-plattformen GIP varit både subventionerad och oförändrad.

Då bedömningen är att det är fler användare på väg in i systemet fördelas kostnaden på fler användare än vad som i nuläget är anslutna. Beslut togs därför om att sätta avgift för 2025 till 650 kr per användare och månad.

I nätkostnaden inkluderas all nödvändig utrustning för anslutningen bortsett från nergrävda kablar och nät tillhörande fastigheten. Det handlar om nätavgifter, wifi, lokal utrustning som exempelvis routrar, switchar och puckar samt installationer, service och support. Förtroendevalda, ideellt engagerade och säsongsanställda som använder kyrknätet mer sällan, debiteras inte för nätdelen.

Kyrkomötet 2023 beslutade om en ny avgift för den digitala infrastrukturen istället för det tidigare förslaget att höja kyrkoavgiften till den nationella nivån. Bakgrunden är att nära 100 procent av alla församlingar och pastorat redan är anslutna till Microsoft 365 och till GIP. Kyrkostyrelsen är medveten om att det här kan få stora konsekvenser för församlingar och pastorat men det globala säkerhetsläget gör att ytterligare nivåhöjande säkerhetsåtgärder behöver läggas till tidigare beslutade åtgärder. Framöver kommer Svenska kyrkans it-miljö därmed att kosta mer och erbjuda mindre av valfrihet.

Den nya avgiften ersätter tidigare avgifter á 400 kronor per användare och månad för den gemensamma it-plattformen. De avgifter pastoraten tidigare erlagt till lokal leverantör för nät, wifi och support försvinner också och pastoraten betalar i stället till den gemensamma lösningen. Avgiften beräknas nu per användare i stället för per kopplingspunkt som tidigare, vilket kan göra att totalpriset blir högre för några och lägre för andra. Ett landsbygdspastorat med många kopplingspunkter men få användare kommer sannolikt inte att få ökade kostnader, medan ett storstadspastorat med få kopplingspunkter och många anställda sannolikt kommer att få ökade kostnader.

Avgiften för församlingar och pastorat bygger på antalet användare lokalt och it-infrastrukturkostnaderna fördelas på antalet användare. Under 2025 och en del av 2026 planeras för en temporär nedsättning av avgiften för nätverkskostnaderna för församlingar och pastorat som ännu inte fått möjlighet att ansluta till Kyrknätet. Detta för att undvika att nätverkskostnaderna behöver betalas två gånger. Planen är att alla anslutningar till det nya kyrknätet är klara under våren 2026 och efter det kommer den temporära nedsättningen av kyrknätsavgiften att upphöra.

Stödet till EFS

Sveriges riksdag beslutade i juni 2024 om att en ny lag om statsbidrag till trossamfunden ska införas. Lagen träder i kraft den 1 januari 2025 och gällande lag om stöd till trossamfunden upphävs då. Enbart registrerade trossamfund kan härnäst få statsbidrag, andra än Svenska kyrkan vars stöd fortfarande kommer att hanteras i annan ordning.

EFS, ursprungligen uttytt Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen, är inte ett registrerat trossamfund, utan en integrerad del av Svenska kyrkan och är därmed inte längre berättigat till eget statsbidrag. Proposition 2023/24:119 Statens stöd till trossamfund och civilsamhället – enhetliga och rättssäkra villkor, föregicks av en utredning som presenteras i betänkandet Statens stöd till trossamfund i ett mångreligiöst Sverige, SOU 2018:18, och som remitterades bland annat till Svenska kyrkan. Syftet med utredningen var att säkerställa att stödet på bästa sätt är anpassat till nutida och framtida behov. Utredningen anser bland annat att religionsfriheten ska ses som det huvudsakliga motivet för staten att stödja trossamfunden och att alla trossamfund ska ha likartade förutsättningar för sin religiösa verksamhet.

Svenska kyrkan lämnade ett yttrande i september 2018 där man tillstyrkte förslaget som helhet, men lämnade ett antal synpunkter. Svenska kyrkan aktualiserade frågor

av principiell karaktär beträffande tolkningen av religionsfrihet och dess relation till det förtydligade demokratikriterium som utredningen föreslog. Svenska kyrkan kommenterade även synen på konfessionell utbildning och behovet av kontaktytor mellan trossamfunden och staten. Svenska kyrkan påpekade i sitt remissyttrande att problem uppstår för EFS när utredningen föreslår att de trossamfund som vill erhålla stöd ska vara registrerade hos Kammarkollegiet. Svenska kyrkan lyfte problematiken att då EFS inte är ett självständigt trossamfund, utan en rörelse inom Svenska kyrkan, således får som konsekvens att EFS blir exkluderade från den möjlighet de har idag till statligt stöd. Svenska kyrkan, som hade tagit del av EFS yttrande, ansåg i sitt yttrande att det är värdefullt om denna inomkyrkliga rörelse genom undantag skulle kunna få fortsatt sådant stöd, men så blev inte fallet.

EFS beskriver sig som en missionsrörelse i Svenska kyrkan och har aldrig haft den juridiska formen av stiftelse. EFS bildades 1856 i syfte att hålla den nyevangeliska väckelsen kvar på den evangelisk-lutherska bekännelsens grund och inom Svenska kyrkan. EFS har alltid vilat på ideellt engagemang, ofta och på många håll men inte alltid och överallt i nära samspel med Svenska kyrkan.

EFS är en självständig organisation inom Svenska kyrkan, med betoning på mission, ideellt engagemang och vardagskristendom. EFS uppstod i den andliga väckelsen i Sverige under 1800-talet. Rörelsen består idag av cirka 14 000 personer som är medlemmar i någon av de 315 föreningar som finns spridda över landet.

Efter samtal och analys kring EFS roll i förhållande till övriga Svenska kyrkan under 1980-talet togs processbeslut av kyrkomötet och vid årskonferenser inom EFS 1989 och 1990 att Svenska kyrkan och EFS fördjupar ömsesidigt sin gemenskap i en och samma kyrka med full andlig enhet och solidaritet. Svenska kyrkan erkänner det arbete EFS bedriver som en del av Svenska kyrkans arbete och EFS bekräftar sin samhörighet med Svenska kyrkan.

Till besluten hörde också att predikanter/pastorer inom EFS prästvigdes i särskilda förnyelsegudstjänster och att nya EFS-pastorer framöver skulle prästvigas. Därefter kom EFS utlandsverksamhet att under en period samordnas med Svenska kyrkans. År 2010 startade EFS åter en egen internationell avdelning där deras utlandsarbete samordnas.

Enligt aktuell webbsida betonar EFS fem aspekter. Det är den personliga tron på Jesus Kristus med betoning på personlig omvändelse, fördjupning i bibel, bön och samtal, mission både lokalt och globalt, alla kristnas del i kyrkans uppdrag samt organisation och mötesplatser för allt detta.

Det ekonomiska stödet till EFS från Svenska kyrkans nationella nivå består av ett årligt basanslag på 1,5 miljoner kronor samt halva lönekostnaden för EFS samarbetssekreterare, som under 2023 innebar 246 000 kronor och under 2024 250 000 kronor. Genom en överenskommelse från 1992 har Svenska kyrkan förbundit sig att ta upp en rikskollekt per år till EFS. Under 2024 togs en rikskollekt upp den 28 april samt den 9 maj då halva kollekten tillföll deras barn- och ungdomsorganisation SALT. Under 2025 har kyrkostyrelsen beslutat att en rikskollekt kommer att tas upp till EFS den 27 april och att halva rikskollekten den 11 maj kommer att tillfalla SALT barn och unga i EFS och halva rikskollekten Svenska Kyrkans Unga. Det förekommer ibland extra bidrag, som exempelvis 2021 då EFS erhöll 325 000 med anledning av Maria Rosenius forskningsrapport om samlarbetskyrkorna i Sverige.

Den gemensamma ekonomin

I kyrkoordningens 44 kap. 3 § om avgifter för gemensam verksamhet och kyrkunderhåll framgår att församlingen varje år ska betala en avgift för gemensam verksamhet

i Svenska kyrkan. Avgiften för gemensam verksamhet är sju öre per 100 kronor av församlingens avgiftsunderlag och har varit oförändrad sedan år 2000.

Den så kallade sju-öringen ska täcka gemensamma kostnader i Svenska kyrkan. Skulle sju-öringen sänkas till en sex-öring innebär det att intäkterna minskar med 153 miljoner kronor. Att sänka ramen för gemensam verksamhet så som föreslås i motion 2024:49 betyder att planerad verksamhet tvingas minska med motsvarande summa.

Kyrkostyrelsen menar att arbetet med att utveckla effektiva arbetssätt och att minska kostnader kommer att behöva intensifieras inom hela Svenska kyrkan. För att kunna etablera sådana lösningar krävs stora investeringar för det gemensamma, vilket bara kan genomföras och finansieras av det gemensamma kapitalet på nationell nivå. Det gemensamma kapitalet utgör en garant för att församlingar och pastorat även i framtiden ska kunna utöva sitt grundläggande uppdrag, i en tid av nya förutsättningar och trängande behov. Vid 2020 års kyrkomöte fick kyrkostyrelsen i uppdrag att till kyrkomötet redovisa en långsiktig strategi för användning av kapitalavkastningen. Kyrkostyrelsen lämnade en redogörelse till kyrkomötet 2021 i skrivelsen för verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå. Kyrkomötet beslutade efter noggrant övervägande och diskussion, i enlighet med kyrkostyrelsens förslag, att nivån för det gemensamma kapitalet vid utgången av 2021 skulle vara lägst 10 miljarder kronor. Nivån ska årligen uppräknas med konsumentprisindex. Vid utgången av 2023 var kyrkostyrelsens mål 11,7 miljarder kronor på grund av den höga inflationen 2022 och 2023 och nivån blev 11 miljarder kronor, vilket innebar ett underskott på 700 miljoner kronor.

Avkastningen på det gemensamma kapitalet möjliggör såväl resurser till akuta insatser som till strategiska insatser till gagn för ett långsiktigt hållbart kyrkoliv i hela landet. I kyrkostyrelsens förslag till budget är exempelvis det gemensamma kapitalets avkastning avgörande för kyrkounderhållsbidrag och för att täcka underskottet i utjämningsystemet och kyrkoantikvarisk ersättning. Likaså för strategiska insatser som samverkan och digitalisering samt för strategiskt hållbarhetsarbete.

Det gemensamma kapitalet som förvaltas på nationell nivå utgör endast 11 procent av det totala kapitalet i Svenska kyrkan. Andra delar av kapitalet är skyddat i prästlönetillgångar, kyrkobyggnader och kyrkogårdar varav de senare dock inte genererar avkastning utan kostar i form av drift och underhåll.

Den strategi som 2021 års kyrkomöte ställde sig bakom är att avkastningen ska finansiera strategiska insatser såsom uppbyggnad av gemensamma administrativa lösningar och kyrkounderhållsbidraget. I ett längre perspektiv är målet att nå en ekonomi i balans, vilket betyder att avgiften för gemensam verksamhet klarar att finansiera all verksamhet på nationell nivå. Det innebär att det måste prioriteras i verksamheten och att kostnadsnivån behöver sänkas. Det innebär också att en plan för den långsiktiga finansieringen av kyrkounderhållsbidraget och utjämningsystemet är en viktig del i detta arbete.

Act Svenska kyrkan

Internationell diakoni och mission är idag en integrerad del av Svenska kyrkans verksamhet och Act Svenska kyrkans insatser samordnas av den nationella nivån. Ledningen för Act Svenska kyrkan samverkar därför med kyrkostyrelsen när budgetramarna till kyrkomötet föreslås. Vid tidpunkten då kyrkostyrelsen överlämnade skrivelsen till kyrkomötet var förutsättningarna för kommande års Sida-bidrag till Act Svenska kyrkan fortfarande oklara, liksom de är nu. Kyrkostyrelsen bevakar dock utvecklingen noggrant och kommer att ta ansvar för att de åtaganden Act Svenska kyrkan har gentemot samverkanspartner fullgörs.

Kyrkomötets beslut gällande Act Svenska kyrkan

Vid förra årets kyrkomöte behandlades en motion med liknande innehåll, 2023:81, av ekonomiutskottet och den avslogs efter utskottets förslag av kyrkomötet. Ledningen för Act Svenska kyrkan redovisade i samtal med ekonomiutskottet att det inte fanns anledning att bevilja ekonomiska medel utöver den kostnadsram och de planeringsramar som kyrkostyrelsen föreslagit. De tillväxtstrategier som kyrkomötet tidigare ställt sig bakom och som genomförs för att få nya och fler givare till Act Svenska kyrkan har visat sig vara framgångsrika. Kompletterande ekonomiska resurser till den ordinarie insamlingen finns ofta tillgängliga i de länder och regioner där det huvudsakliga arbetet genomförs. Kontakter med ambassader och andra givare på plats i programländerna har fördjupats genom bland annat fler utsända medarbetare och utgör möjligheter för ny finansiering lokalt och regionalt.

Redan förra året redovisade kyrkostyrelsen att ett eventuellt underskott i den internationella verksamheten skulle kunna finansieras av kyrkoavgiften, som innebär att den nationella nivån i stället får ett motsvarande underskott. Kyrkostyrelsen avsatte då 50 miljoner kronor för att täcka eventuella underskott. Det innebär att Act Svenska kyrkan skulle kunna fullgöra sina åtaganden, åtminstone på kort sikt. I den internationella verksamheten fanns dessutom förra året ett ackumulerat överskott på 139 miljoner kronor som en reserv som skulle kunna användas, exempelvis vid underskott. Först runt årsskiftet vet kyrkostyrelsen mera om 2024 års resultat för Act Svenska kyrkan. Av denna anledning föreslår kyrkostyrelsen att kyrkomötet medger kyrkostyrelsen att överskrida beslutade nettokostnadsramar för att vid behov säkra finansieringen för Act Svenska kyrkan. Kyrkostyrelsen har planerat ett antal vägval och satsningar för Act Svenska kyrkan. Förutom ett sedan tidigare fattat beslut i kyrkomötet om neddragning av kyrkoavgiftsfinansiering planeras investeringar i marknadsföring och insamling och ökad närvaro av utlandsanställda i programländerna. Det minskade resandet med anledning av att kommunikation kan genomföras alltmer digitalt, bidrar också till att kostnaderna kommer att kunna minskas i Sverige.

Osäkerhet gällande Sida-bidrag

Som framgår av årets skrivelse har den svenska regeringen under det senaste året presenterat en ny reformagenda för det svenska biståndet. Detta påverkar förutsättningarna för Act Svenska kyrkan och andra civilsamhällesorganisationers utvecklingsbistånd genom uppsägning av samtliga avtal med Sida inom detta område per den 31 december 2024. Ett ansökningsförfarande om att bli strategisk partner till Sida har öppnats för internationell konkurrens och genomförs för närvarande. Act Svenska kyrkan finns med i denna process och har passerat till det tredje steget, förenklad kapacitetsbedömning, och väntar på att Sida i början av oktober ska återkomma med svar på om en komplett ansökan till Sida kan lämnas. Om beskedet är positivt ska en ny ansökan göras till Sida i under hösten. Besked om finansiering väntas tidigast runt årsskiftet. Idag är det 25 procent av utvecklingssamarbetet som finansieras med ekonomiska medel från Sida.

Act Svenska kyrkan bedriver både humanitärt arbete och utvecklingssamarbete och det är det senare som berörs av den aviserade uppsägningen av avtalet med Sida, inom ramen för civilsamhällesanslaget. Idag har Act Svenska kyrkan ingen Sida-finansiering för det humanitära arbetet däremot är det en strävan att till 2026 åter bli en strategisk partner till Sida inom det humanitära området eller på annat sätt hitta ny institutionell finansiering för den humanitära verksamheten. Humanitära insatser och utvecklingssamarbete är principiellt två olika saker, även anslagsmässigt.

Kyrkostyrelsen har beredskap

Kyrkostyrelsen understryker att budgeten utgår från ett antal antaganden som i sig också utgör risker i planeringen och för möjligheten att uppnå målet om budget i balans efter planeringsperioden 2025–2027. De viktigaste antagandena är om insamlingsresultaten, inklusive församlingsanslag, ökar och om Act Svenska kyrkan får extern finansiering från 2026 för de humanitära insatserna samt om Sidas finansiering kvarstår enligt nuvarande partnerskapsavtal för utvecklingssamarbete eller förändras. Förutsättningar kan komma att förändras redan före kyrkomötet i höst då kyrkostyrelsens skrivelse behandlas, eller vid årsskiftet. Sammantaget innebär det att det finns betydande risker och osäkerhet i den lagda budgeten och kyrkostyrelsen bevakar därför utvecklingen av de kommande förutsättningarna noggrant. Kyrkostyrelsen kommer att ta ansvar och har beredskap att göra omDispositioner om nödvändigt så att Act Svenska kyrkans verksamhet och stödet till de partnerorganisationer och kyrkor Svenska kyrkan möter i världen ska kunna upprätthållas.

Utskottets överväganden

Verksamhetens inriktning

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att fastställa inriktning för verksamheten på den nationella nivån.

Inledningsvis vill ekonomiutskottet betona att den verksamhetsinriktning som kyrkostyrelsen föreslår motsvarar det som utskottet anser angeläget för Svenska kyrkan. De större satsningar som planeras svarar också mot de utmaningar och möjligheter som finns i den tid som är. Utskottet konstaterar precis som kyrkostyrelsen behovet av omställning och samverkan i Svenska kyrkan.

Fem andra utskott har lämnat yttranden över skrivelsen och samtliga uttrycker sig i övergripande positiva termer utifrån sina sakområden och menar att deras ansvarsområden lyfts i skrivelsen på ett bra sätt, samt att den verksamhet som kyrkostyrelsen föreslår för planeringsperioden är väl övervägd.

Ekumenikutskottet understryker det stora behovet av stärkt lokalt insamlingsarbete. Förvaltarskapsutskottet välkomnar särskilt satsningen Svenska kyrkans färdplan för klimatet och det engagemang som programmet väcker i stift och församlingar, men menar likt De Ungas Kyrkomöte att insatserna för klimatet måste vara långsiktiga bortom 2030.

Kyrkolivsutskottet betonar särskilt att församlingsanställdas administrativa börda ökar och att det därför är av stor vikt att den nationella nivån tillsammans med stiftet fortsätter att underlätta för församlingarna att kunna fokusera på den grundläggande uppgiften, genom att de samverkande administrativa system som den nationella nivån utvecklar bidrar till detta.

Kyrkolivsutskottet menar vidare att den redovisning som sker genom nettokostnadsramar (bruttokostnader minus interna och externa intäkter) är viktig men att den behöver förklaras bättre. Ekonomiutskottet är likt kyrkolivsutskottet också positivt till att kyrkostyrelsen i år föreslår kyrkomötet att fastställa nettokostnadsramar, men menar att det är viktigt att kyrkomötet har fortsatt insyn och kontroll över kostnader och intäkter för att kunna utgöra styrning för verksamheten.

De Ungas Kyrkomöte

Utskottet uppskattar att De Ungas Kyrkomöte har valt att lyfta skrivelsen särskilt i sin rapport från mötet. De har uttryckt sig i positiva ordalag över innehållet i kyrkostyrelsens skrivelse i år och uppskattar att kyrkostyrelsens tagit tillvara flera av synpunkterna från De Ungas Kyrkomöte förra året.

De Ungas Kyrkomöte ser bland annat positivt på Svenska kyrkans färdplan för klimatet och målet om klimatneutralitet till år 2030. De unga uppmanar, som nämnts kort ovan, kyrkomötet att vara långsiktig bortom färdplanen, såväl i det interna arbetet och i det globala arbetet. De menar att det är världens alla unga människor som drabbas hårdast om vi idag arbetar kortsiktigt i klimatfrågorna.

De Ungas Kyrkomöte stödjer den renodling av Svenska kyrkans olika nivåers ansvarsområden för att effektivisera och avlasta församlingar från administrativa uppgifter. Man uppskattar fokuset på församlingarna men menar samtidigt att en renodling av uppdrag kommer att kräva dialog och samförstånd. De ser också positivt på en mer omfattande samverkan mellan Svenska kyrkan och andra samhällsaktörer, där Svenska Kyrkans Unga också har partners i civilsamhället som Svenska kyrkan kan samverka med.

Specifika frågor

Utskottet har under överläggningen samtalat med kyrkostyrelsens arbetsutskott och chefstjänstepersoner och konstaterar att Svenska kyrkans it-säkerhetsåtgärder är kvalificerade, men likt andra organisationer är det kraftfulla aktörer vi har att skydda oss emot. Det handlar inte enbart om hackare utan det pågår ett hybridkrig i världen som ingen ensam har förutsättningar att skydda sig emot.

Det finns delade meningar om hur det medlemsutvecklingsprojekt kyrkomötet initierade har utvecklats. Utskottet ser förstås vikten av tillgänglighet och möjligheten att möta och kommunicera med människor på olika sätt och vara tillgänglig på nätet för bokning av exempelvis dop. Samtidigt ser utskottet med oro på en utveckling av närmast kyrkosynsmässig karaktär, utifrån ett resonemang rörande begreppen kyrko-tillhörig/medlem som är värd att uppmärksamma. Ett exempel är tjänsten Mina sidor, som är på väg att utvecklas. Den tjänsten aktualiserar angelägna säkerhetsfrågor och det är viktigt att inte ha bråttom då Svenska kyrkan har ett känsligt medlemsregister, inte minst utifrån att det rymmer uppgifter om människor med skyddad identitet. Utskottet efterlyser mera information om tjänsten Mina sidor och en analys av denna fråga till nästa års skrivelse. Utskottet har informerats om det pilotprojekt som pågår i fyra församlingar och utskottet anser att en djupare utvärdering från det projektet är nödvändigt innan nästa steg tas. Likaså behövs en tydlig bild över vilka kostnader som denna tjänst i utbyggd form genererar. Utskottet är både positivt och avvaktande inför hur medlemsutvecklingsprojektet utvecklats. Utskottet förstår att kyrkoherdar uttryckt behovet av digitala tjänster för kommunikation och även i utlandskyrkan ser man poänger med tjänsten Mina sidor. Vidare anser utskottet att medlemsutvecklingsarbetet hör ihop med ett nytt kyrkobokföringssystem och behöver löpa parallellt, vilket inte sker nu.

En annan sak som utskottet önskar är en mer detaljerad information till nästa års kyrkomöte om hur etableringen av Svenska kyrkans ekonomiservice fortskrider och utvecklas, likaså Svenska kyrkans löneservice.

Slutligen har utskottet under överläggningarna fått veta att avkastningen i kapitalförvaltningen vid utgången av andra tertialen 2024 uppnått det mål på fritt eget kapital som beslutats av kyrkomötet, vilket är glädjande då det bland annat ska finansiera

kyrkunderhållsbidraget, KUB. Utskottet är dock väl medvetet om att kapitalförvaltningen bygger på avkastning från instabila finansiella marknader i ett osäkert världsläge och att det återstår ytterligare en tertialperiod under 2024.

Nettokostnadsram för 2025

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att fastställa nettokostnadsramar för 2025 till 1 480 miljoner kronor.

Utskottets förslag överensstämmer med kyrkostyrelsens förslag.

Nettoplaneringsram för 2026

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att medge nettoplaneringsram för 2026 till 1 262 miljoner kronor.

Utskottets förslag överensstämmer med kyrkostyrelsens förslag.

Nettoplaneringsram för 2027

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att medge nettoplaneringsram för 2027 till 1 222 miljoner kronor.

Utskottets förslag överensstämmer med kyrkostyrelsens förslag.

Act Svenska kyrkan

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att medge kyrkostyrelsen att överskrida beslutade nettokostnadsramar för att vid behov säkra finansieringen för Act Svenska kyrkan.

Utskottet har fört samtal med kyrkostyrelsens arbetsutskott och Act Svenska kyrkans chef vad gäller de ekonomiska förutsättningarna för Act Svenska kyrkan. Den kännedomssatsning som genomförts har inneburit att Act Svenska kyrkan fått många nya givare och nya anslag från institutioner, vilket innebär att de tillväxtstrategier som man arbetat utifrån visat sig framgångsrika.

Eftersom kyrkostyrelsen är beredd att vid behov säkra finansieringen för Act Svenska kyrkan, i möjligaste mån inte drabbar partnerorganisationer och människor i utsatta situationer i världen, föreslår utskottet att kyrkomötet beslutar att medge kyrkostyrelsen att överskrida beslutade nettokostnadsramar.

Motion 2024:26, Finansiering av kyrknätet

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2024:26.

Utskottet har diskuterat frågan noga och konstaterar att den inte är enkel. Många församlingar kämpar med en allt svagare ekonomi till sitt förfogande och avgiften blir högre för några och lägre för andra. Samtidigt är det en realitet att det globala säkerhetsläget kräver nivåhöjande säkerhetsåtgärder och att Svenska kyrkan behöver arbeta mot målet om en god förvaltning och administration i Svenska kyrkan, så att församlingarna kan fullgöra sitt grundläggande uppdrag.

Utskottet har under överläggningen resonerat om motionärernas förslag till anpassningsperiod, men kommit fram till att det redan gått många år och kyrkostyrelsen redan bekostat subventioneringar. Det är viktigt att även den lokala nivån tar ansvar för helheten och att fler ansluter till kyrknätet. Utskottet konstaterar att det i en

församlingsbudget finns betydligt större utgifter än kostnaden för kyrknätet samt att system- och nätavgifter inklusive service och support även tidigare varit en utgiftspost i församlingens budget.

Eftersom kyrkostyrelsen redan bekostat omställningsrabatter som beskrivs i bakgrundstexten föreslår utskottet kyrkomötet att avslå motionen.

Motion 2024:40, Utökat stöd till EFS

Utskottets förslag:

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2024:40.

Kyrkomötet beslutar att med anledning av motion 2024:40 uppdra åt kyrkostyrelsen att bereda frågan om eventuellt utökat stöd till EFS.

Utskottet konstaterar att det utgår ekonomiskt bidrag till EFS från den nationella nivån i Svenska kyrkan årligen och på olika sätt. Det ekonomiska stödet till EFS från Svenska kyrkans nationella nivå består av ett årligt basanslag på 1,5 miljoner kronor samt halva lönekostnaden för EFS samarbetssekreterare, som under 2023 innebar 246 000 kronor och under 2024 250 000 kronor. Genom en överenskommelse från 1992 har Svenska kyrkan förbundit sig att ta upp en rikskollekt per år till EFS. Det ges också ekonomiskt stöd lokalt från Svenska kyrkans församlingar till lokala EFS-föreningar.

Svenska kyrkan och EFS möts regelbundet för goda samtal i ett samarbetsråd på den nationella nivån, men där avhandlas i första hand pastoraltekniska frågor.

Motionärerna föreslår ett utökat ekonomiskt bidrag för 2025, men utskottet menar att det krävs en grundlig beredning av kyrkostyrelsen före något belopp fastställs, även om beloppet som föreslagits motsvarar tidigare statsbidrag. I ett samtal med kyrkostyrelsens arbetsutskott under utskottets behandling av motionen framkom att det inte hittills framförts några önskemål från EFS om utökat ekonomiskt stöd från Svenska kyrkan nationellt.

Utskottet menar att det skulle kunna bli aktuellt med överbryggande medel under en omställningsperiod för EFS, men utskottet vill inte föregå en beredning och föreslår kyrkomötet att bifalla den specifika summa som motionärerna föreslår.

Utskottet föreslår kyrkomötet att avslå motionen men att kyrkostyrelsen får ett uppdrag från kyrkomötet att bereda frågan om eventuellt utökat bidrag till EFS.

Motion 2024:49, Sänk församlingsavgiften

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2014:49.

Utskottet konstaterar att avgiften för den gemensamma verksamheten i Svenska kyrkan har varit oförändrad sedan relationsförändringen mellan Svenska kyrkan och staten. När frågan om avgift för gemensam verksamhet, den så kallade 7-öringen, aktualiserats och diskuterats i kyrkomötet har frågan handlat om en höjning av avgiften och inte en sänkning.

Utskottet tackar för en välskriven motion och förstår motionärens intention att värna församlinglivet genom att lätta den ekonomiska bördan för församlingarna. Utskottet är liksom motionären mån om att en större del av församlingens samlade resurser används till den grundläggande uppgiften. Men utskottet gör en annan bedömning än motionären och anser det inte aktuellt med en avgiftssänkning och föreslår därför avslag till motionen.

De strategiska insatser som kyrkomötet redan beslutat om, och som finansieras av den gemensamma avgiften, är insatser för att avlasta församlingarnas administrativa

bördor. Avgiften ska täcka gemensamma kostnader i Svenska kyrkan som bedrivs på den nationella nivån och en sänkning på 1 öre motsvarar cirka 153 miljoner kronor. Om intäkterna sänks så som motionären föreslår, måste den planerade verksamheten minska med motsvarande summa och det kan exempelvis då krävas ny planering för bland annat utjämningsystemet, kyrkunderhållsbidrag och för verksamhet som kyrkomötet tidigare beslutat om.

Motion 2024:57, Fortsätt finansiera Act Svenska kyrkan

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2024:57.

Det är angeläget att människor i redan utsatta situationer i världen inte drabbas av Sidas förändrade anslag till civilsamhällets utvecklingsbistånd. Utskottet värnar det arbete som utförs genom Act Svenska kyrkan. Det är glädjande att se hur Act Svenska kyrkans insamlingsverksamhet stärkts den senaste tiden, både genom nya givare och genom ökade gåvor från de som redan stödjer Act Svenska kyrkan.

Mot bakgrund av vad som framgår i skrivelsen och efter samtal med kyrkostyrelsens arbetsutskott och Act Svenska kyrkans chef kan utskottet konstatera att kyrkostyrelsen har den beredskap som krävs för att säkra Act Svenska kyrkans verksamhet vid behov. Kyrkostyrelsen följer utvecklingen och bevakar Act Svenska kyrkans intressen. Utskottet vill dock påtala vikten av långsiktighet i den framtida finansieringen av Act Svenska kyrkan.

Enligt den senaste informationen lämnas besked i slutet av oktober om Act Svenska kyrkan får fortsätta ansökningsprocessen för att bli partnerorganisation. Flera biståndsorganisationer i Sverige har redan varslat personal. Detta har inte Act Svenska kyrkan gjort som får 25 procent av sina medel via Sida medan resten är egna insamlade medel.

Utskottet menar att intentionen i motion 57 tillgodoses av kyrkostyrelsens förslag till kyrkomötet att medge kyrkostyrelsen att överskrida beslutade nettokostnadsramar för att vid behov säkra finansieringen för Act Svenska kyrkan. Utskottet har tillit till kyrkostyrelsens bedömning i denna fråga och föreslår kyrkomötet att avslå motion 2024:57.

Bidrag till tryckning av valsedlar

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att bidrag till tryckning av valsedlar, som beställs via kyrkostyrelsen vid 2025 års val till kyrkomötet, ska utgå till de nomineringsgrupper som är företrädare i kyrkomötet under innevarande mandatperiod eller som genom valet blir företrädare i kyrkomötet. Bidraget till respektive nomineringsgrupp ska motsvara kostnaden för tryckning av 0,7 valsedel per röstberättigad i respektive valkrets.

I det tredje avsnittet av kyrkostyrelsens skrivelse KsSkr 2024:4, Ändringar i kyrkoordningen, som organisationsutskottet behandlat, finns förslag om ändringar i kyrkoordningen som rör tryckning av valsedlar respektive bidrag till valsedlar. Det som föreslås är att bidraget ska vara högst 0,7 valsedlar per röstberättigad i respektive valkrets. Det finns 5 miljoner kronor inlagt som kostnad i budgeten för år 2025 och i texten i kyrkostyrelsens skrivelse för verksamhet och ekonomi lyfts det ekonomiska bidraget förutsatt att kyrkomötet fattar beslut om de ändringar i kyrkoordningen som kyrkostyrelsen föreslagit. Eftersom det är kyrkomötet som fattar beslut om bidrag till valsedlar i fråga om val till kyrkomötet föreslår utskottet att detta görs i samband med behandlingen av denna skrivelse.

Uppsala den 4 oktober 2024

På ekonomiutskottets vägnar

Rebecca Hägg, ordförande

Marie Nordström, sekreterare

Beslutande: Rebecca Hägg, ordförande, Inger Wahlman, Birger Wernersson, Pernilla Edman, Marie Wojdkow, Victor Backström, Cecilia Rogne, Magnus Ek, Bengt Kjellgren, Fredrik Ottesen, Anders Lundberg, Jenny Nilsson, Leif Nordlander, Marcus Romedahl och Åke Marcusson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Annika Nyman, Christina Södling, Fredrik Schandorff, Johanna Palmér, Lars Jakobsson, David Liljedal, Suzanne Fredborg, Gunilla Eldebro, Per Carlberg, Agneta Ahlblom, Cecilia Gyllenberg Bergfasth och Bertil Olsson.

Biskop Johan Dalman har deltagit i utskottets överläggningar.

Reservation 1

Vi reserverar oss mot ekonomiutskottets beslut att föreslå att avslå motion 2024:26 till förmån för motionen.

Leif Nordlander, Marcus Romedahl, Bengt Kjellgren

Reservation 2

Jag tackar för utskottets behandling men vidhåller mitt yrkande att bifalla motion 2024:49 som ej vann gehör i utskottet.

Marcus Romedahl

Reservation 3

Jag reserverar mig mot beslutet att avslå motionen 2024:57. Finansieringen av Act Svenska kyrkan är en central och viktig angelägenhet för de allra flesta av oss kyrkomötesledamöter. Finansieringen är inte hotad i närtid men jag anser att det vore viktigt att ännu tydligare än i nuvarande ordning säkra det långsiktiga stödet till Act Svenska kyrkan.

Anders Lundberg

Särskilt yttrande

Med anledning av motion 2024:49, vill jag först framföra att det är en mycket välskrivna motion där det framgår mycket tydligt vad motionären avser – tack för det!

Sedan vill jag i sak framföra att vi i framtiden bör ha en bred diskussion om utdebitering av avgift från våra församlingar till den nationella nivån i Svenska kyrkan. Vår nomineringsgrupp har tidigare motionerat om att se över den så kallade 7-öringen och det anser vi fortfarande, men vi inser att ett bifall till motionen får för oss oöverblickbara konsekvenser i nuläget.

Bengt Kjellgren

Särskild mening

E 2024:1

Jag vill se ett bifall till motion 2024:57 för att säkra Svenska kyrkans fortsatta finansiering av Act Svenska kyrkan i dagens osäkra läge, för att viktiga projekt ska kunna fortgå och uppbyggda relationer ska kunna bibehållas.

Cecilia Gyllenberg Bergfasth

Kyrkomötet
Ekumenikutskottets yttrande 2024:2y

Verksamhet och ekonomi

Till Ekonomikutskottet

Ekumenikutskottets yttrande över KsSkr 2024:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2025–2027.

Ekumenikutskottet tackar för möjligheten att yttra sig över rubricerade skrivelse och vill framföra sin uppskattning över inriktningen att ta ansvar för Act Svenska kyrkans åtaganden mot samarbetspartners ska kunna fullgöras också i en tid av osäkra SIDA-medel. Utskottet uppskattar att den ekumeniska rörelsen nämns redan i andra stycket under överskriften *2 Hoppets evangelium i ord och handling*.

Utskottet uppskattar också att Act Svenska kyrkans arbete för internationell diakoni och mission omnämns under målbild 2 (skrivelsen sida 14) och att såväl ekumenik och interreligiös dialog som internationell diakoni och mission behandlas fylligt under samma målbild (skrivelsen sida 15–18), men vill särskilt anföra följande:

Ambitionen att Act Svenska kyrkan ska nå högre insamlingsresultat är god och tanken att beroendet av såväl statliga medel som medel från nationell nivå ska minska är lovvärd, men utskottet är liksom tidigare tveksamt till realismen i att MSEK 15 ska räckas som rimlig anslagsnivå för om 2026, samtidigt som utskottet understryker det stora behovet av stärkt lokalt insamlingsarbete.

Uppsala den 2 oktober 2024

På ekumenikutskottets vägnar

Klas Corbelius, ordförande

Magnus Evertsson, sekreterare

Beslutande: Klas Corbelius, ordförande, Ulla Löfven, Sofie Halvarsson, Edvina Palmcrantz, Peter Weiderud, Katarina Glas, Celina Falk, Eva-Maria Munck, Åsa Felix Everbrand, Gudrun Wängelin Lernskog, Madelaine Erlandsson Starwing, Jan-Åke Isaksson, Marja Hillerström, Håkan Sunnliden och Agneta Granström.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Peder Granath, Yvonne Stålnacke, Lars G. Linder, David Berggren, Ulla Birgersdotter, Johan Linnman, Josefine Carlsén, Jonatan Glader, Johan Hjertén, Per Hanö, Birgitta Axelsson Edström, Margareta Karlsson, Fredrik Wallén och Ann-Marie Strömberg (adjungerad).

Biskoparna Sören Dalevi och Erik Eckerdal har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Förvaltarekapsutskottets yttrande 2024:2y

**Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans
nationella nivå 2025–2027**

Till Ekonomiutskottet

Förvaltarekapsutskottets yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse KsSkr 2024:1.

Förvaltarekapsutskottet gör bedömningen att den verksamhet som kyrkostyrelsen föreslår för planeringsperioden är väl övervägd. Utskottet välkomnar särskilt satsningen på Färdplan för klimatet och det engagemang som programmet väcker i stift och församlingar. Satsningen visar att Svenska kyrkan aktivt vill bidra till ökad hållbarhet. Förvaltarekapsutskottet delar den åsikt som framförts i yttrandet från De ungas kyrkomöte:

att värna skapelsen och vara långsiktiga bortom färdplan för klimatet
samt att arbetet ska fortgå bortom 2030.

Uppsala den 2 oktober 2024

På förvaltarekapsutskottets vägnar

Gunilla Franzén, ordförande

David Axelson-Fisk, sekreterare

Beslutande: Gunilla Franzén, ordförande, Claes Block, Isak Vencu Öhrlund, Anna-Karin Bengtsdotter, Peter Roslund, Susanne Stenlund, Leif Grip, Anne Olofsson, Jörgen Åkesson, Anneli Kihlstrand, Georg Lagerberg, Anders Skogberg, Helena Inghammar, Lena Östholm Munkberg och Karl-Gunnar Svensson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Mikael Sjölund, Katarina Lövgren, Ann-Carin Gabelic, Anders Brunnstedt, Tomas Jansson, Ellionor Moberg, Paul Höglund, Carin Jakobsson, Anders Bromée, Göran Forsén, Ingvar Jonsson, Leif Gustavsson, Lisa Wallenstein och Marie Buhr.

Biskop Mikael Mogren har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Gudstjänstutskottets yttrande 2024:1y

**Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans
nationella nivå 2025–2027**

Till ekonomiutskottet

Gudstjänstutskottets yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2024:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2025–2027.

Gudstjänstutskottet gläder sig åt att kyrkostyrelsen i årets skrivelse tydliggör gudstjänstens betydelse i sina formuleringar och därmed har hörsammat utskottets yttranden tidigare år.

Uppsala den 2 oktober 2024

På gudstjänstutskottets vägnar

Roger Olsson, ordförande

Karin Tillberg, sekreterare

Beslutande: Roger Olsson, ordförande, Fredrik Eriksson, Fredrik Stiernstedt, Anna Rapakko, Lisa Tegby, Anders Roos, Mattias Lundberg, Torvald Johansson, Anders Åkerlund, Anna Lindgren, Sven Milltoft, Anna-Karin Åström, Ann-Charlotte Miller, Elise Solberg och Fredrik Sidenvall.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Hilde Klasson, Brigitta Nilsson, Sofija Lazic Pedersen, Knapp Anna Eriksson, Agne Arnesson, Annsofi Aurell, Anne Sörman, Kristina Hyse, Åsa Öckerman och Helén Lindbäck.

Biskop Andreas Holmberg har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Kyrkolivsutskottets yttrande 2024:1y

Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2025–2027

Till ekonomiutskottet

Kyrkolivsutskottets yttrande över KsSkr 2024:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2025–2027.

Kyrkolivsutskottet har tagit del av skrivelsen och har resonerat kring två frågor.

Utskottet har ett medskick till kyrkostyrelsen i avsnitt 6.1 Målbild 1 när det gäller stöd och stärkande av församlingarnas förmåga att fullgöra sin grundläggande uppgift. Utskottet vill lyfta De ungas kyrkomötes motionssvar på s. 10 där de ser behovet av att Svenska kyrkan övergår ”från en administrativt tung verksamhetskyrka, till en församlingskyrka med människan i centrum.” Utskottets bild är att församlingsanställdas administrativa börda ökar och det är därför av stor vikt att den nationella nivån tillsammans med stiftens fortsätter hitta sätt att underlätta för dem att fokusera på den grundläggande uppgiften. Det bör vara en utgångspunkt att de samverkande system och arbetssätt som den nationella nivån skapar inte bidrar till en ökad administration bland församlingsanställda. Utskottet ser också behov av att göra det tydligare hur den *nödvändiga* administrationen i slutändan kopplar till den grundläggande uppgiften.

Utskottet har också diskuterat den stora förändring som föreslås i avsnitt 7.2, att besluta om nettokostnadsramar i stället för kostnadsramar. Utskottet ser att denna förändring behöver förklaras bättre så att alla förtroendevalda inser hur viktig denna ändring är.

Uppsala den 2 oktober 2024

På kyrkolivsutskottets vägnar

Sara Waldenfors, ordförande

Sigurdur Hafthorsson, sekreterare

Beslutande: Sara Waldenfors, ordförande, Erik Vikström, Ann-Sofie Karlsson Ågren, David Svensk, Linda Isberg, Johannes Imberg, Kjell Kallenberg, Sören Olsson, Nina Wahlin, Mats Ershammar, Mikael Sandén, Vicktoria Bagi, Karin Janfalk, Iris Denstedt-Stigzelius och Margaretha Herthelius.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Anna Lundberg, Agneta Ivemyr, Rolf Ekström, Lena Sjöberg, Marie Rydén Davoust, Kenneth B Ferm, Birgitta Johansson Huuva, Tomas Fors, Magnus Hedin, Jonas Larsson, Monica Johansson, Lisa Gerenmark, Kerstin Sidenvall Karlgren och Terence Honglo.

Biskoparna Åsa Nyström och Teresia Derlén har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Samhälls- och kulturutskottets yttrande 2024:1y

Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2025–2027

Till Ekonomikutskottet

Samhälls- och kulturutskottets yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2024:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2025–2027. Yttrandet är avgränsat till förslag som avser för sakutskottet relevanta delar.

Omvärldsanalysen

Utskottet vill framföra ett tack för en väl genomarbetad och relevant skrivelse och vill understryka av att Svenska kyrkan har en viktig roll i det offentliga rummet. Vidare vill utskottet lyfta Svenska kyrkans viktiga arbete för människors andliga och existentiella hälsa.

Svenska kyrkan har en viktig roll att i ord och handling förkunna evangeliet så att den kristna tron får större utrymme i människors liv och i det offentliga kultur- och samhällssamtalet. Utskottet vill vidare med ärkebiskop Martins ord lyfta fram att samtalet i det offentliga rummet är att lägga en lins på det kyrkan redan gör och att Svenska kyrkan bär ett ansvar att ge rum där hela människan får plats.

Samtidigt minskar kunskapen om kristen tro och kyrkan står i utmaningen att församlingarnas resurser blir allt mindre i ett kommunikationslandskap där desinformation och propaganda sprids. Det är också viktigt ur beredskapssynpunkt höja motståndskraften mot påverkan på vårt öppna samhälle, demokrati, fri- och rättigheter och människovärde.

Svenska kyrkan står också inför ekonomiska utmaningar som kräver prioritering och utveckling av nya arbetsformer samt bättre utnyttjande av frivilliga krafter.

Svenska kyrkan behöver prioritera och hushålla med sina ekonomiska resurser och inrikta kraften alltmer på det som är väsentligt i kyrkans uppdrag och samverka effektivt kring det. Svenska kyrkan har också statliga uppdrag inom begravningsverksamhet och vård av kyrkliga kulturminnen, och måste kunna axla dessa ansvar även under kris.

Svenska kyrkan behöver förstå och möta barn och unga utifrån den tid och verklighet som de lever i. Här är Svenska Kyrkans Unga en viktig organisation som kyrkan fortsätter att stödja. Att ge barn och unga hopp för framtiden är en av Svenska kyrkans viktigaste utmaningar.

Målbilderna 1–3

Utskottet ser med tillfredsställelse på det målarbete som finns och understryker vikten av att arbetet sker med god hållbarhet – både ekonomiskt och utifrån de personella resurser som finns på Svenska kyrkans samtliga nivåer.

Uppsala den 2 oktober 2024

E 2024:1
Bilaga 5

På samhälls- och kulturutskottets vägnar

Sofia Rosenquist, ordförande

Magdalena Widmark, sekreterare

Beslutande: Sofia Rosenquist, ordförande, Anton Härder, Lina Dahm, Roger Sjöberg, Katarina Hofling, Boel Johansson, Lena Arman, Stig Axelsson, Birgit Kullingsjö, Kerstin Eskhult, Anna-Karin Westerlund, Peter Laufer, Britt Fält, Tomas Rosenlundh, Elisabeth Sandlund.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Olle Rydell, Cecilia Clausen, Mattias Benke, Bodil Wennerström, Karin Stierna, Jenny Delén, Rodney Engström, Gary Aelius, Margareta Carlsson, Lina Ahl, Elisabeth Lanner, Marja Sandin-Wester.

Biskoparna Fredrik Modéus och Ulrica Fritzon har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Ekonomiutskottets betänkande 2024:2

Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2023

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas kyrkostyrelsens skrivelse 2024:2 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2023. Kyrkostyrelsen föreslår att kyrkomötet beslutar att fastställa årsredovisningen för Svenska kyrkans nationella nivå 2023. Revisorerna tillstyrker att kyrkomötet fastställer resultaträkningen och balansräkningen samt att kyrkomötet beviljar kyrkostyrelsen ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2023. Betänkandet behandlar även motion 2024:39 Höj den kyrkoantikvariska ersättningen. Motionen är behandlad enligt arbetsordningens bestämmelse för förenklad behandling.

Ekonomiutskottet föreslår att kyrkomötet fastställer årsredovisningen, resultaträkningen och balansräkningen samt beviljar kyrkostyrelsen ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2023. Ekonomiutskottet föreslår därutöver att motion 2024:39 avslås.

Till betänkandet finns ett särskilt yttrande.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

- fastställa årsredovisning samt resultaträkning och balansräkning för Svenska kyrkans nationella nivå 2023,
- bevilja kyrkostyrelsen ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2023,
- avslå motion 2024:39.

Skrivelsens förslag

Kyrkostyrelsens skrivelse 2024:2 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2023

Kyrkomötet beslutar att

- fastställa årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2023.
- bevilja kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2023.

Motionens förslag

Motion 2024:39 av Olov Lindquist, Höj den kyrkoantikvariska ersättningen

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att ta upp frågan med riksdagen om en höjning och en indexering av den kyrkoantikvariska ersättningen.

Yttrande från andra utskott

Ekonomiutskottet har erbjudit samtliga utskott att yttra sig över skrivelsen och förklarat sig särskilt intresserade av de delar som behandlar respektive utskotts sakområde. Följande yttranden har inkommit.

Från gudstjänstutskottet, G 2024:2y, *bilaga 1*. Från samhälls- och kulturutskottet, SK 2024:2y, *bilaga 2*.

Bakgrund

Skrivelsen

Kyrkostyrelsens skrivelse 2024:2 består av *Årsredovisning 2023 för Svenska kyrkans nationella nivå*. Skrivelsen består numera av ett enda dokument, där den formella finansiella rapporten ingår. Hållbarhetsredovisningen är integrerad i årsredovisningen, dels i förvaltningsberättelsen, dels som noter till förvaltningsberättelsen.

Årsredovisningen inleds med avsnitt där ärkebiskop och generalsekreterare kortfattat redogör för de viktigaste händelserna under det gångna året utifrån respektive ansvarsområde.

I avsnitt 1 *Inledning* redogörs för den nationella nivåns uppdrag, kyrkostyrelsens uppdrag och kyrkokansliets organisation, de omvärldsfaktorer som kyrkostyrelsen har som utgångspunkt att ta särskild hänsyn till samt en sammanfattning kring den nationella nivåns bidrag till ett hållbart samhälle.

Avsnitt 2 *Verksamhetsuppföljning* innehåller en verksamhetsuppföljning utifrån några av de händelser som påverkat verksamheten under året samt en uppföljning utifrån de av kyrkomötet fastställda målbilderna. Här nämns bland annat Rysslands anfallskrig mot Ukraina som påverkar både säkerhetssituationen och beredskapsarbetet samt den pågående konflikten mellan Israel och Hamas. Här nämns också Act Svenska kyrkan som förmedlare av humanitärt bistånd. Även cyberangreppet mot Svenska kyrkan den 23 november beskrivs kortfattat. Ökad samverkan inom Svenska kyrkan lyfts också utifrån krishantering under cyberangreppet men även utifrån de steg som tagits i frågan om administrativ samverkan och digitalisering.

I avsnitt 3 *Ekonomi* ges en sammanfattning på övergripande nivå över den ekonomiska ställningen och det ekonomiska utfallet jämfört med fastställd kostnadsram. Här framgår att årets resultat uppgick till 862 miljoner kronor vilket var 686 miljoner högre än budgeterat. Detta beror i huvudsak på att kapitalförvaltningens tillgångar redovisas till verkligt värde vilket påverkar resultatet från kapitalförvaltningen som kom att uppgå till 1 175 miljoner kronor mot ett budgeterat överskott om 501 miljoner kronor. De totala kostnaderna är dock 91 miljoner lägre än den av kyrkomötet fastställda kostnadsramen vilket förklaras av lägre lämnade bidrag till den internationella verksamheten samt att bidrag till utlandsförsamlingarna inte betalas ut på grund av pågående utredning och omställningsarbete. De ökade kostnader som föranletts av cyberangreppet har under året kompenseras av förseningar för exempelvis gemensamt nät.

Verksamhetens resultat uppgick till -225 miljoner kronor mot budgeterat -260 miljoner kronor. Långsiktigt behöver dock verksamhetens resultat vara positivt, dels för att uppnå en ekonomi i balans, dels för att uppnå en långsiktigt hållbar ekonomi. Underskottet förklaras dock av de strategiska insatser som genomförts och därmed finansierats av det gemensamma kapitalet.

I avsnittet redovisas även utfall per uppdrag och sammanfattningar kring resultatet för kyrkostyrelsens internationella råd samt kyrkostyrelsens råd för Svenska kyrkan i utlandet.

Avsnitt 4 och framåt (sidorna 34–82) innehåller den formella årsredovisningen. Denna inleds med *Förvaltningsberättelse* som lämnar information om styrning och ledning, legal struktur med mera. Här redovisas även ett urval väsentliga händelser under året, totala intäkter och kostnader, en beskrivning av det finansiella kapitalet och dess utveckling, vissa hållbarhetsupplysningar samt uppgifter om förväntad framtida utveckling samt risker och osäkerhetsfaktorer för nationell nivå och slutligen utfall för den nationella nivåns eget kapital i relation till av kyrkomötet fastställt mål på storleken på det egna kapitalet.

Det urval av väsentliga händelser som lyfts fram är cyberangreppet samt större bidrag från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällefrågor (MUCF) samt Vetenskapsrådet. I ett eget avsnitt redogörs för utfall och effekter kring Act Svenska kyrkan.

Det egna kapitalet uppgick vid räkenskapsårets slut till 11 017 miljoner kronor. Målvärdet för det egna kapitalet ska, enligt kyrkomötets beslut, uppgå till 10 miljarder kronor med basår 2021 och därefter årligen räknas upp med konsumentprisindex. Målkapitalet har under 2023 återhämtat sig jämfört med 2022 men understiger målnivån med 710 miljoner kronor efter indexering.

Avsnitten därefter innehåller tabellen *Fem år i sammandrag* med ett antal väsentliga nyckeltal, *Resultaträkning* med jämförelse mellan 2022 och 2023, *Balansräkning* även den med jämförelse mellan 2022 och 2023, *Förändring av eget kapital* som dels specificerar förändringen av eget kapital, dels redovisar förändringen av ändamålsbestämda medel samt innehåller en specifikation av eget kapital i förhållande till målet för det egna kapitalets storlek. Därefter följer kassaflödesanalysen samt de noter som kompletterar eller specificerar poster i ovanstående avsnitt.

Avsnitt 11 *Hållbarhetsnoter* utgör noter till de lagstadgade hållbarhetsupplysningarna i förvaltningsberättelsen. Hållbarhetsnoterna beskriver kyrkostyrelsens styrning av hållbarhetsarbetet, den risk- och väsentlighetanalys som ligger till grund för prioriteringar inom området samt uppföljning, resultat och effekter av detta arbete. Av noterna framgår ett antal aspekter kring den nationella nivåns hållbarhetsarbete såsom nyckeltal kring god arbetsmiljö, miljö- och klimatpåverkan, ansvarsfulla investeringar, hållbara inköp med mera.

Av *revisionsberättelsen* i årsredovisningen framgår att revisorerna har reviderat årsredovisningen vilket omfattar sidorna 34–82 av dokumentet med undantag för sidorna 40–41 samt 69–82. Revisorerna har även lämnat ett yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten på sidorna 40–41 samt 69–82.

Revisorernas uppfattning är att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och att den ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av trossamfundets finansiella ställning, finansiella resultat och kassaflöde per den 31 december 2023 samt att förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Revisorerna tillstyrker att kyrkomötet fastställer resultaträkningen och balansräkningen samt att kyrkomötet beviljar kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Motionen

Kyrkomötet har tidigare under denna mandatperiod behandlat ärendet i motion 2024:39, Höj den kyrkoantikvariska ersättningen, i ekonomiutskottets betänkande 2023:6, Kyrkoantikvariskt stöd, med motion 2023:40. Kyrkomötet avlog motionen.

Förenklad motionsbehandling har avseende motion 2024:39 beslutas i enlighet med 4 kap. 19 a § i Arbetsordning för kyrkomötet.

Utskottets överväganden

Årsredovisningens innehåll

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att fastställa årsredovisningen samt resultaträkning och balansräkning för Svenska kyrkans nationella nivå 2023.

Utskottet ansluter sig till kyrkostyrelsens förslag.

Utskottet har som del i beredningen hållit överläggningar med generalsekreteraren och tjänstemän vid kyrkokansliet samt med kyrkostyrelsens arbetsutskott för att få särskilda frågor belysta. Överläggningarna har skett i god anda och gett fördjupad förståelse för skrivelsen och den nationella nivåns verksamhet och ekonomi. Bland de frågor som tagits upp vid överläggningarna kan nämnas cyberangreppet, situationen för Act Svenska kyrkan, övergången till nettokostnadsramar, Ung resurs och relationen med EFS.

Därutöver har utskottet tagit del av och beaktat de yttranden som inkommit från andra utskott.

Utskottet konstaterar att årsredovisningen utvecklas i den riktning utskottet önskar och instämmer med gudstjänstutskottet när det gäller tydliggörandet av gudstjänstens betydelse. Utskottet instämmer även i samhälls- och kulturutskottets yttrande kring att skrivelsen ger en bra bild av Svenska kyrkans verksamhet, omvärldens utmaningar och på vilket sätt arbetet sker att möta dessa.

Därutöver har utskottet vid överläggningar med revisorerna informerats om granskade riskområden, sådana områden som avser väsentliga poster och/eller det finns stor risk för fel.

Ansvarsfrihet

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att bevilja kyrkostyrelsen ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2023.

Utskottet ansluter sig till revisorernas förslag.

Motion 2024:39 Høj den kyrkoantikvariska ersättningen

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2024:39.

Utskottet konstaterar, mot bakgrund av den information utskottet erhållit, att några nya omständigheter inte tillkommit sedan ärendet behandlades vid föregående tillfälle och föreslår därför avslag på motionen.

Uppsala den 4 oktober 2024

På ekonomiutskottets vägnar

Rebecca Hägg, ordförande

Liselotte Ågren, sekreterare

Beslutande: Rebecca Hägg, ordförande, Inger Wahlman, Birger Wernersson, Pernilla Edman, Marie Wojidkow, Victor Backström, Cecilia Rogne, Magnus Ek, Bengt Kjellgren, Fredrik Ottesen, Anders Lundberg, Jenny Nilsson, Leif Nordlander, Marcus Romedahl och Åke Marcusson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Annika Nyman, Christina Södling, Fredrik Schandorff, Johanna Palmér, Lars Jakobsson, David Liljedal, Suzanne Fredborg, Gunilla Eldebro, Per Carlberg, Agneta Ahlblom, Cecilia Gyllenberg Bergfasth och Bertil Olsson.

E 2024:2

Biskop Johan Dalman har deltagit i utskottets överläggningar.

Särskilt yttrande

Årsredovisningen noterar att det skett en mindre arbetsmiljöundersökning under året. I övrigt nämner redovisningen frågan om arbetsmiljö huvudsakligen i standardfraser. Vid en direkt fråga till de ledande tjänstepersonerna om hur Skyddsorganisationen ser på arbetsmiljön och om vem som är huvudskyddsombud på kyrkokansliet kunde ingen av de närvarande tjänstepersonerna uppge något namn. Det är andra året på rad som jag ställer frågan och andra året på rad som ingen på rak arm kan identifiera huvudskyddsombudet.

Jag skulle önska att det till nästa års kyrkomöte är möjligt att få intervjua ett huvudskyddsombud på nationell nivå. Detta är särskilt viktigt med tanke på omställningen på nationell nivå, och det faktum att vi uppger att nu ska bygga ett ”hållbart kyrkokansli”.

Anders Lundberg

Kyrkomötet
Gudstjänstutskottets yttrande 2024:2y

Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå
2023

Till ekonomiutskottet

Gudstjänstutskottets yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse *Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2023*

Gudstjänstutskottet glädjer sig åt att kyrkostyrelsen i årets skrivelse tydliggör gudstjänstens betydelse i sina formuleringar och därmed har hörsammat utskottets yttranden tidigare år.

Uppsala den 2 oktober 2024

På gudstjänstutskottets vägnar

Roger Olsson, ordförande

Karin Tillberg, sekreterare

Beslutande: Roger Olsson, ordförande, Fredrik Eriksson, Fredrik Stiernstedt, Anna Rapakko, Lisa Tegby, Anders Roos, Mattias Lundberg, Torvald Johansson, Anders Åkerlund, Anna Lindgren, Sven Milltoft, Anna-Karin Åström, Ann-Charlotte Miller, Elise Solberg och Fredrik Sidenvall.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Hilde Klasson, Brigitta Nilsson, Sofija Lazic Pedersen, Knapp Anna Eriksson, Agne Arnesson, Annsofi Aurell, Anne Sörman, Kristina Hyse, Åsa Öckerman och Helén Lindbäck.

Biskop Andreas Holmberg har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Samhälls- och kulturutskottets yttrande 2024:2

**Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå
2023**

Till Ekonomiutskottet

Samhälls- och kulturutskottets yttrande över skrivelse 2024:2 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2023. Yttrandet är avgränsat till förslag som avser för sakutskottet relevanta delar.

Utskottet uppskattar kyrkostyrelsens skrivelse och menar att den redovisning som lämnas ger en bra bild av Svenska kyrkans verksamhet. Årsredovisningen redogör på ett bra sätt för omvärldens utmaningar och på vilket sätt arbetet sker för att möta dessa.

Utskottet vill med anledning av årsredovisningen särskilt understryka vikten av arbetet med det samtal som pågår mellan dels kyrkostyrelsen, dels beslutsfattare och myndigheter i Sverige i olika samhällsfrågor. Kyrkostyrelsen har svarat på 17 remisser under året och utskottet vill också lyfta fram att några av svaren har utarbetats i samarbete med stiftens och andra organisationer.

Utskottet vill även lyfta vikten av att den civila beredskapen i Svenska kyrkan handlar om förmågan att i kristid förmedla närvaro, öppenhet och hopp. Den satsning på ökad beredskap som sker och Försvarsberedningens delrapport Kraftsamling – Inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret (Ds 2023:34) vittnar om att kyrkan behöver anpassa sig den tid som är.

I år, liksom tidigare år, är utskottet mån om att det sker en ansvarsfull resursplanering och samverkan, och de satsningar som beskrivs i årsredovisningen vittnar om både viktiga satsningar och en hållbar budgetering på den nationella nivån. Det är också viktigt att ansvarsfullt ta tillvara de resurser som finns. Inte minst när det gäller det ideella arbetet.

Det är med glädje utskottet ser att Svenska kyrkan har fått forskningsanslag på 4,5 miljoner kronor från Vetenskapsrådet för att studera ideellt engagemang inom kyrkan under perioden 2024–2027. Detta syftar till att bättre förstå och använda denna resurs.

Utskottet har tidigare behandlat motioner om kampanjer vid dop och kyrkliga högtider. I årsredovisningen redogörs för de kampanjer som har genomförts för att öka intresset för sommarkyrkor, dop, samt kyrkliga högtider som allhelgona och jul. Framåt sker ett arbete för att synliggöra kyrkan för gruppen unga vuxna, 16–30 år.

Utskottet ser fram emot en fortsatt rapportering i all det viktiga arbete som sker.

Uppsala den 2 oktober 2024

På samhälls- och kulturutskottets vägnar

Anton Härder, ordförande

Magdalena Widmark, sekreterare

Beslutande: Anton Härder, ordförande, Lina Dahm, Roger Sjöberg, Katarina Hofling, Sofia Rosenquist, Boel Johansson, Lena Arman, Stig Axelsson, Birgit Kullingsjö,

E 2024:2
Bilaga 2

Kerstin Eskhult, Anna-Karin Westerlund, Peter Laufer, Britt Fält, Tomas Rosenlundh,
Elisabeth Sandlund.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Olle Rydell, Cecilia Clausen, Mattias Benke,
Bodil Wennerström, Karin Stierna, Jenny Delén, Rodney Engström, Gary Aelius,
Margareta Carlsson, Lina Ahl, Elisabeth Lanner, Marja Sandin-Wester.

Biskop Fredrik Modéus och biskop Ulrica Fritzson har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Ekonomiutskottets betänkande 2024:3

Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden

Sammanfattning

Betänkandet behandlar kyrkostyrelsens skrivelse 2024:3 Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden samt motion 2024:43 Finansiera Ung resurs. Utskottet ser positivt på att kyrkostyrelsen i årets skrivelse har tagit till sig en del av de synpunkter som utskottet har framfört vid behandlingen av tidigare skrivelser. Utskottet ser dock möjlighet till ytterligare förbättring.

Utskottet föreslår att skrivelsen med godkännande läggs till handlingarna samt föreslår avslag på motionen.

Till betänkandet finns en reservation och en särskild mening.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

- med godkännande lägga kyrkostyrelsens skrivelse Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden till handlingarna,
- avslå motion 2024:43.

Skrivelsens förslag

Kyrkostyrelsens skrivelse 2024:3 Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden

Kyrkomötet beslutar att med godkännande lägga kyrkostyrelsens skrivelse Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden till handlingarna.

Motionens förslag

Motion 2024:43 av Olov Lindquist och Margaretha Herthelius, Finansiera Ung resurs

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att även i fortsättningen finansiera praktikanter via Ung resurs.

Yttrande från andra utskott

Ekonomiutskottet har erbjudit samtliga utskott att yttra sig över skrivelsen och förklarat sig särskilt intresserat av de delar som behandlar respektive utskotts sakområde. Följande yttranden har inkommit.

Ekumenikutskottet har yttrat sig i Eu 2024:3y, *bilaga 1*.

Gudstjänstutskottet har yttrat sig i G 2024:3y, *bilaga 2*.

Samhälls- och kulturutskottet har yttrat sig i SK 2024:3y, *bilaga 3*.

Bakgrund

Skrivelsen

Kyrkostyrelsens skrivelse består av *Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden* inklusive avsnittet *Övrig rapportering* samt tre *bilagor*.

Av redovisningen framgår att av totalt 47 skrivelser från tidigare kyrkomöten har 21 skrivelser helt avslutats under året medan 26 helt eller delvis återstår. Delar av vissa avslutade ärenden har av kyrkostyrelsen förts vidare i nya eller pågående utredningar eller på annat sätt. Några uppdrag har senarelagts med hänvisning till nödvändiga omprioriteringar i planerad verksamhet eller med hänvisning till att 2024 års kyrkomöte är ett tematiskt kyrkomöte. Av redogörelsen framgår beräknad tidpunkt för slutrapportering till kyrkomötet för de ärenden som ännu ej avslutats.

Kyrkostyrelsen betraktar en skrivelse från kyrkomötet som slutbehandlad när resultatet av vad kyrkomötet begärt finns och, i förekommande fall, lagts fram för kyrkomötet, eller när det uppdrag kyrkomötet gett är omhändertaget i ett sammanhang som i sin tur har i uppdrag att göra en redovisning. Skrivelser där kyrkomötet vill informera kyrkostyrelsen om vad utskottet anför är i normalfallet avslutade när kyrkostyrelsen tagit del av kyrkomötets synpunkter och fört dem vidare till ansvarig verksamhet på nationell nivå.

Kvarvarande skrivelser är följande.

År	Nr	Rubrik
2023	KmSkr 2023:2 med E 2023:3	Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden <i>Skrivelsen är slutbehandlad med undantag för ärendet rörande Flygplatskyrkan. Detta ärende beräknas slutrapporteras 2025.</i>
2023	KmSkr 2023:5 m F 2023:2	Uppföljning av målen i färdplan för klimatet <i>Uppdraget implementeras i uppföljningen av färdplanens etapp 1 under 2024 och slutrapporteras 2025.</i>
2023	KmSkr 2023:6 m Kl 2023:6	Teologistipendium och pris för diakoniuppsats <i>Handläggning sker inom ramen för en översyn under 2024 av Svenska kyrkans priser och stipendier. Beräknas slutrapporteras 2025.</i>
2023	KmSkr 2023:7 m Kl 2023:9	Kyrkomusik och kompetensförsörjning <i>Beräknas slutrapporteras tidigast 2027.</i>
2023	KmSkr 2023:8 m Kl 2023:10	Församlingspedagogens yrkesroll <i>Beräknas slutrapporteras tidigast 2025.</i>

2023	KmSkr 2023:9 m TU 2023:1	Handläggningsregler i domkapitlen m.m. <i>Skrivelsen består av två beslut varav det ena, avseende ändringar i kyrkoordningen, är slutbehandlat medan det andra, avseende tjänstgöring när både biskop och domprost har förhinder, beräknas slutrapporteras 2025.</i>
2023	KmSkr 2023:11 m TU 2023:3	Diakonin och informationsplikt om papperslösa <i>Slutrapporteras 2025.</i>
2023	KmSkr 2023:16 m O 2023:3	Strukturfrågor <i>Slutrapporteras 2026.</i>
2023	KmSkr 2023:17 m O 2023:5	Valfrågor <i>Skrivelsen är delvis slutbehandlad. Kvarvarande delar beräknas slutrapporteras tidigast 2027.</i>
2023	KmSkr 2023:19 m SK 2023:1	Svenska kyrkans insatser på SiS-hem <i>Slutrapporteras 2026.</i>
2022	KmSkr 2022:3 med TU 2022:4	Obehörigförklaring av biskop <i>Beräknas slutrapporteras tidigast 2025.</i>
2022	KmSkr 2022:4 med TU 2022:9	Tillsättning av domprost <i>Beräknas slutrapporteras tidigast 2025.</i>
2022	KmSkr 2022:5 med TU 2022:11	Sänkt valbarhetsålder till församlingsråd <i>Beräknas slutrapporteras tidigast 2025.</i>
2022	KmSkr 2022:7 med TU 2022:13	Verksamhetsberättelse 2021 för Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar <i>Beräknas slutrapporteras tidigast 2025.</i>
2022	KmSkr 2022:13 med KI 2022:10	Jämställdheten i Svenska kyrkan <i>Beräknas slutrapporteras tidigast 2025.</i>
2022	KmSkr 2022:14 med F 2022:1	Svenska kyrkans skogsförvaltning <i>Beräknas slutrapporteras 2025.</i>
2022	KmSkr 2022:22 med SK 2022:2	Varumärke och kampanj <i>Beräknas slutrapporteras senast 2026.</i>
2022	KmSkr 2022:25 med Eu 2022:8	Ekumenisk dialog om nedrustning <i>Uppdraget beräknas delrapporteras tidigast 2025 samt slutrapporteras 2026.</i>
2021	KmSkr 2021:5 med F 2021:1	Hållbarhet i Svenska kyrkans skogsbruk <i>Utredning tillsatt. Beräknas slutrapporteras tidigast 2025.</i>
2021	KmSkr 2021:14 med KI 2021:11	Könsidentitet och könsuttryck <i>Beräknas slutrapporteras 2026.</i>
2021	KmSkr 2021:20 med SK 2021:6	Diakonins kunskap <i>Beräknas slutrapporteras 2025.</i>

2021	KmSkr 2021:21 med SK 2021:8	Nationell dopkampanj <i>Beräknas slutrapporteras 2025.</i>
2019	KmSkr 2019:2 med E 2019:3 samt motionerna 2019:31 1700 år sedan kyrkomötet i Nicaea och 2019:43 Finansiering av institutionssjälavården i förhållande till utjämnings-/bidragssystemet	Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden (<i>avslutad</i>), motion 2019:31 <i>bereds inom ramen</i> för KmSkr 2017:15 Ekumeniskt möte 1925 och 2025 och beräknas slutrapporteras 2026. Motion 2019:43 <i>slutrapporterades 2023.</i>
2017	KmSkr 2017:2 med Kl 2017:1	Medlemsstrategi <i>Beräknas slutrapporteras tidigast 2025.</i>
2017	KmSkr 2017:15 med Eu 2017:3	Ekumeniskt möte 1925 och 2025 <i>Beräknas slutrapporteras 2026.</i>
2016	KmSkr 2016:9 med G 2016:7	Psalmboken <i>Tidpunkt för slutrapportering är fortsatt svårbedömd.</i>

I avsnittet *Övrig rapportering* lämnar kyrkostyrelsen en rapportering kring arbetet utifrån åtagandena till det samiska folket. I rapporten redovisas målbilder, beviljade utvecklings- och projektmedel, forskningsuppdrag, konferenser, hittills nedlagda kostnader med mera.

I bilaga 1 *Kostnaderna i begravningsverksamheten* redovisas den utredning som kyrkokansliet genomfört med anledning av kyrkomötets beslut kring kostnadsutvecklingen inom begravningsverksamheten (KmSkr 2022:20).

I bilaga 2 *Etablering av Svenska kyrkans ekonomiservice* redovisas resultatet av den förstudie kring etablering av Svenska kyrkans ekonomiservice som genomförts under 2023.

I bilaga 3 *Metod för möten med människor som är utsatta för våld i nära relationer* redovisas hur kyrkokansliet berett kyrkomötesuppdraget om att utvecklas metodstöd för anställda inom Svenska kyrkan kring våld i nära relationer (KmSkr 2020:15).

Motionen

Kyrkomötet beslutade 2021 att bifalla motion 2021:19 Ekonomiskt stöd till Ungresurs.nu. Beslutet innebar att kyrkostyrelsen fick i uppdrag att se till att det årligen garanterades ett fortsatt ekonomiskt stöd till Ungresurs.nu i dess nuvarande form samt att utreda förutsättningarna att knyta Ungresurs.nu till den nationella nivån med fortsatt regional placering.

Under 2021 hade ett arbete påbörjats inom stiftet för att skapa en modell för gemensam finansiering av programmet med målsättning att fasa ut den nationella nivåns finansiering av verksamheten, ett arbete som avstannade i avvaktan på utredningen. Frågan är nu utredd och under våren 2024 har ärendet behandlats av kyrkostyrelsen. Av skrivelsen framgår att kyrkostyrelsen inte anser att verksamheten går att motivera utifrån den nationella nivåns inriktning och uppgift men att medel har budgeterats för åren 2024 samt 2025 för att på ett ansvarsfullt sätt skapa bästa möjliga möjligheter för verksamhetens fortlevnad.

Frågan har därefter återigen aktualiserats i stiftet och under ledning av Göteborgs stift pågår ett arbete kring samverkan mellan de stift som uttryckt intresse. Ett förslag på finansiering har tagits fram och ska diskuteras av stiftet under våren 2025.

Beslut om att med godkännande lägga skrivelsen till handlingarna

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att med godkännande lägga kyrkostyrelsens skrivelse Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden till handlingarna.

Utskottet uppskattar att kyrkostyrelsen nu tydligt aviserar handläggningstiden även när den bedöms vara flerårig och även i vissa fall måste lämna öppen då läget av olika skäl är svårbedömt. Detta uttrycks även av samhälls- och kulturutskottet i dess yttrande.

Utskottet kan konstatera att de äldsta ärenden som kvarstår i årets skrivelse är av sådan komplex karaktär att lång handläggningstid är förståelig, såsom psalmboksarbetet, eller kopplat till ett uppdrag som verkställs ett visst år, såsom högtidlig-hållandet av det ekumeniska mötet i Stockholm 1925.

Utskottet har också tagit del av skrivelsens tre bilagor, Kostnaderna för begravningsverksamheten (bilaga 1), Etableringen av Svenska kyrkans ekonomiservice (bilaga 2) samt Metod för möten med människor som är utsatta för våld i nära relationer (bilaga 3). Utskottet noterar att efter införandet av enhetlig begravningsavgift 2017 har kostnadsökningstakten växlat upp men att det i stort sett motsvarat inflationstakten under samma period.

Utskottet vill särskilt betona att man uppskattar dessa bilagor som ett led i att kunna följa kyrkomötets beslut.

Tidigare år har utskottet poängterat behovet av rutiner för avvikelserapportering vilket också förbättrats. Däremot ser utskottet ett kvarstående behov av tydligare transparens när det gäller delar av de ärenden som kyrkostyrelsen bedömer som slutbehandlade. Föregående år lyfte utskottet i sitt betänkande E 2023:3 frågan om flygplatskyrkan för återremittering då utskottet menade att frågan inte beretts i enlighet med uppdraget. Detta blev också kyrkomötets beslut.

Utskottet kan konstatera att detta förväntningsgap kvarstår även i årets skrivelse. Ekumenikutskottet uttrycker detta i sitt yttrande kring frågan om Bevara följeslagarprogrammet (KS 2024–0120) och utskottet noterar liknande hantering av frågan om inrättande av råd för undervisning och lärande (KS 2022–6860) där kyrkostyrelsen beslutat att inte inrätta något råd men där det inte tydligt framgår av argumentationen varför detta besluts tagits utöver konstaterandet att kyrkostyrelsen självständigt avgör frågan om inrättande av råd.

Utskottet menar att frågan riskerar att bli en förtroendefråga om det antingen saknas tydliga argument för när ett ärende anses slutbehandlat utan att uppdraget har fullföljts, när uppdraget har ändrat inriktning eller, såsom i fallet avseende följeslagarprogrammet, ärendet visserligen är avslutat hos kyrkostyrelsen men fortfarande kan anses öppet då det inte lett vidare till, såsom ekumenikutskottet uttrycker det, ”något substantiellt”.

Utskottet delar samhälls- och kulturutskottets synpunkter om projektet Kunskapslyft våld i nära relationer som slutrapporteras till kyrkomötet 2024 och har nära beröringspunkter med det under 2020 slutrapporterade uppdraget KmSkr 2018:16. Uppföljning av #metoo och #vardeljus. Utskottet hoppas i likhet med samhälls- och kulturskottet att detta goda arbete ska tas omhand i församlingarna och därmed ge god frukt i deras arbete.

Motion 2024:43 Finansiera Ung resurs

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2024:43.

Utskottet har gjort en noggrann genomlysning av förutsättningarna kring Ung resurs, dels genom överläggningar med tjänstepersoner vid kyrkokansliet och med kyrkostyrelsens arbetsutskott.

Utskottet menar att rekrytering är en viktig fråga för hela Svenska kyrkan, Utskottet vill dock betona att arbetet med rekrytering av medarbetare i denna form måste ske i nära samverkan mellan församlingar och stift och inte kan ses som ett uppdrag för den nationella nivån.

I dag finns flera stift som på olika sätt tillhandahåller möjligheten att prova på tjänst inom Svenska kyrkan, varav Ung resurs är en modell där flera stift samverkar. Ett stift har tagit det övergripande samordningsansvaret och modellen bygger på att de medverkande stiften delar på kostnaden – ett gott och praktiskt exempel på ”Kroka arm”.

De Ungas kyrkomöte uttrycker i sitt svar till kyrkomötet stora risk för bortprioritering av Svenska kyrkans ungdomar om bidraget till Ung resurs tas bort. Denna farhåga har utskottet stor förståelse för men utskottet delar inte fullt ut denna bild.

Utskottet menar, utifrån den information utskottet erhållit, att det pågående arbetet med att utforma modellen för stiftssamverkan kring Ung resurs ska uppmuntras och ses som ett gott exempel där ansvar och kostnader hanteras på rätt nivå inom Svenska kyrkan och med närhet till församlingarna.

Uppsala den 4 oktober 2024

På ekonomiutskottets vägnar

Rebecca Hägg, ordförande

Liselotte Ågren, sekreterare

Beslutande: Rebecca Hägg, ordförande, Inger Wahlman, Birger Wernersson, Pernilla Edman, Marie Wojdkow, Victor Backström, Cecilia Rogne, Magnus Ek, Bengt Kjellgren, Fredrik Ottesen, Anders Lundberg, Jenny Nilsson, Leif Nordlander, Marcus Romedahl och Åke Marcusson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Annika Nyman, Christina Södling, Fredrik Schandorff, Johanna Palmér, Lars Jakobsson, David Liljedal, Suzanne Fredborg, Gunilla Eldebro, Per Carlberg, Agneta Ahlblom, Cecilia Gyllenberg Bergfasth och Bertil Olsson.

Biskop Johan Dalman har deltagit i utskottets överläggningar.

Reservation

Vi reserverar oss till förmån för motion 2024:43 Finansiera Ung Resurs:

Svenska kyrkans långsiktiga rekrytering är en central och viktig fråga för hela Svenska kyrkan. Därför behöver nationell nivå ta ett samordnande ansvar för Ung resurs enligt kyrkostyrelsens resonemang att den uppgift som bäst utförs på en plats i Svenska kyrkan ska utföras på nationell nivå.

Rekrytering är ett ansvar för församling och stift, och naturligtvis är det där rekryteringen till Ung Resurs ska göras men samordning av ett nationellt program ska finnas nationellt.

Värt att lyfta fram är att De Ungas Kyrkomötes ställer sig positiva till motionen i sitt motionssvar, de skriver: “Ung Resurs är en fantastisk möjlighet för unga i Svenska kyrkan att upptäcka kyrkan, fördjupa sin tro och få erfarenhet av att arbeta inom kyrkan”.

Jenny Nilsson, Anders Lundberg och Marcus Romedahl

Särskild mening

Jag ställer mig bakom reservationen till förman för motion 2024:43 då jag delar De Ungas Kyrkomötes oro att Ung resurs kommer bortprioriteras om det inte finansieras på riksnivå.

Cecilia Gyllenberg Bergfasth

Kyrkomötet
Ekumenikutskottets yttrande 2024:3y

Behandlingen av kyrkomötesärenden

Till Ekonomiutskottet

Ekumenikutskottets yttrande över KsSkr 2024:3 Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden.

Ekumenikutskottet vill kommentera redogörelsen för behandlingen av betänkande Eu 2023:9 Bevara följeslagarprogrammet (KS 2024-0120). Avsikten med utskottets förslag till kyrkomötesbeslut, vilket bifölls av kyrkomötet, var att säkra följeslagarprogrammets fortlevnad efter 2024; redan av bakgrundsbeskrivningen i betänkandet framgick att ekonomiska förutsättningar för 2024 säkrats. Vad gäller ekonomiska förutsättningar för 2025 och framåt redovisar KsSkr 2024:3 endast att arbete pågår, inte vad som dittills uppnåtts – vilket naturligtvis inte behöver vara tillfyllest i mitten av juni – eller vad som önskas uppnås. Ovedersägligen är skrivelsen i formell mening slutbehandlad, men utskottet vill uttrycka viss frustration över att kyrkomötets beslut inte substantiellt är i hamn.

Uppsala den 2 oktober 2024

På ekumenikutskottets vägnar

Klas Corbelius, ordförande

Magnus Evertsson, sekreterare

Beslutande: Klas Corbelius, ordförande, Ulla Löfven, Sofie Halvarsson, Edvina Palmerantz, Peter Weiderud, Katarina Glas, Celina Falk, Eva-Maria Munck, Åsa Felix Everbrand, Gudrun Wängelin Lernskog, Madelaine Erlandsson Starwing, Jan-Åke Isaksson, Marja Hillerström, Håkan Sunnliden och Agneta Granström.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Peder Granath, Yvonne Stålnacke, Lars G. Linder, David Berggren, Ulla Birgersdotter, Johan Linnman, Josefine Carlsén, Jonatan Glader, Johan Hjertén, Per Hanö, Birgitta Axelsson Edström, Margareta Karlsson, Fredrik Wallén och Ann-Marie Strömberg (adjungerad).

Biskoparna Sören Dalevi och Erik Eckerdal har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Gudstjänstutskottets yttrande 2024:3y

Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden

Till ekonomiutskottet

Gudstjänstutskottets yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2024:3 Redogörelse för behandling av kyrkomötesärenden.

I fråga om punkten som berör kyrkohandboken del II samt punkten som berör psalmboken kan gudstjänstutskottet konstatera att skrivelsens formuleringar är i enlighet med vad utskottet tidigare har föreslagit.

Uppsala den 2 oktober 2024

På gudstjänstutskottets vägnar

Roger Olsson, ordförande

Karin Tillberg, sekreterare

Beslutande: Roger Olsson, ordförande, Fredrik Eriksson, Fredrik Stiernstedt, Anna Rapakko, Lisa Tegby, Anders Roos, Mattias Lundberg, Torvald Johansson, Anders Åkerlund, Anna Lindgren, Sven Milltoft, Anna-Karin Åström, Ann-Charlotte Miller, Elise Solberg och Fredrik Sidenvall.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Hilde Klasson, Brigitta Nilsson, Sofija Lazic Pedersen, Knapp Anna Eriksson, Agne Arnesson, Annsofi Aurell, Anne Sörman, Kristina Hyse, Åsa Öckerman och Helén Lindbäck.

Biskop Andreas Holmberg har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Samhälls- och kulturutskottets yttrande 2024:3

Redogörelse för behandling av kyrkomötets ärenden

Till Ekonomiutskottet

Samhälls- och kulturutskottets yttrande över skrivelse 2024:3 Redogörelse för kyrkomötets ärenden. Yttrandet är avgränsat till förslag som avser för sakutskottet relevanta delar.

I år är temat Kyrkan i det offentliga rummet, men utskottet vill särskilt nämna den återrapportering av projektet Kunskapslyft våld i nära relationer som skett med anledning av motion 2020:12 av Tomas Rosenlundh, samt motion 2020:25 av Marjut Ervasti.

Kyrkokansliet har på kyrkostyrelsens uppdrag utvecklat en metodik samt tagit fram en utbildningssatsning för att Svenska kyrkans anställda ska kunna agera i mötet med människor som är utsatta för våld i nära relationer. I uppdraget ingick att kunskap och erfarenheter till stor del skulle hämtas från andra aktörer på fältet.

Projektet Kunskapslyft våld i nära relationer slutrapporteras till kyrkomötet 2024 och har nära beröringspunkter med det under 2020 slutrapporterade uppdraget KmSkr 2018:16. Uppföljning av #metoo och #vardeljus och det fortsatta arbetet med att förebygga sexuella övergrepp i Svenska kyrkans sammanhang.

Utskottet hoppas nu att detta goda arbete ska tas omhand i församlingarna och därmed ge god frukt i deras arbete.

Bland de ärenden som kyrkostyrelsen återrapporterar till årets kyrkomöte har Samhälls- och kulturutskottet i sitt samtal valt att kommentera fyra ärenden:

Diakonins kunskap

Utskottet ser med glädje på det arbete som sker med anledning av ärendet Diakonins kunskap (KS 2021-1625). Det behandlar det viktiga arbetet om hur Svenska kyrkan kan ta tillvara det diakonala arbetets kunskap om samhällssituation, kristen teologi och diakonala arbetsmetoder. Ärendet är inte slutbehandlat och utskottet ser fram emot att ta del av det arbete som sker.

Kommunikationssatsningar, dop, kristna högtider och unga vuxna

Utskottet vill understryka vikten av det arbete som sker med anledning av ärendet Nationell dopkampanj (KS 2021-1626) och ärende Kyrkliga högtider (KS 2021-1626). I detta arbete pågår också En närvarande synlig kyrka, Varumärke och kampanj (KS 2022-6990) med uppgiften att nå inte minst unga vuxna.

Utskottet ser fram emot kommande rapportering och resultat av dessa insatser och på vilket sätt de utgjort ett stöd till församlingarnas lokala kommunikation.

Svenska kyrkans insatser på SiS-hem (KS 2024-0125)

Utskottet noterar att frågan bereds inom kyrkokansliet och att det i dag inte finns någon samordnad nationell verksamhet gällande Svenska kyrkans verksamhet på eller i förhållande till SiS-hem. Den 1 februari 2024 uppdrog regeringen åt en särskild utredare (Dir. 2024:13) att se över den statliga barn- och ungdomsvårdens uppdrag och organisation. Syftet är att stärka den statliga barn- och ungdomsvårdens vårdande

uppdrag och del i vårdkedjan för att säkerställa att barn och unga ges en trygg och kvalitativ vård, skola och behandling. Utredningens resultat kommer att beaktas inom ramen för beredning av kyrkomötesuppdraget.

Utskottet följer med intresse ärendet och den slutrapport som ska ske till kyrkomötet 2026

Flygplatskyrkans framtid – slutrapporteras till kyrkomötet 2025

Flygplatskyrkans framtid bereds i dag inom kyrkokansliet. I beredningen ska tidigare kartläggning kompletteras, analyseras och vidareutvecklas gällande organisering, ekonomi och teologisk grund utifrån relevant material för Flygplatskyrkan.

Ärendet påbörjas under 2024 och behandlas av kyrkostyrelsen under 2025. Det slutrapporteras till kyrkomötet 2025 och utskottet ser fram emot ytterligare information i ärendet.

Uppsala den 2 oktober 2024

På samhälls- och kulturutskottets vägnar

Anton Härder, ordförande

Magdalena Widmark, sekreterare

Beslutande: Anton Härder, ordförande, Lina Dahm, Roger Sjöberg, Katarina Hofling, Sofia Rosenquist, Boel Johansson, Lena Arman, Stig Axelsson, Birgit Kullingsjö, Kerstin Eskhult, Anna-Karin Westerlund, Peter Laufer, Britt Fält, Tomas Rosenlundh, Elisabeth Sandlund.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Olle Rydell, Cecilia Clausen, Mattias Benke, Bodil Wennerström, Johan Linnman, Karin Stierna, Jenny Delén, Rodney Engström, Gary Aelius, Margareta Carlsson, Lina Ahl, Elisabeth Lanner, Marja Sandin-Wester.

Biskoparna Fredrik Modéus och Ulrica Fritzson har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Ekonomiutskottets betänkande 2024:4

Återinrätta kyrkobyggnadsbidrag

Sammanfattning

Detta betänkande behandlar motion 2024:27 som föreslår att ett kyrkobyggnadsbidrag ska återinrättas för att möjliggöra för församlingar och pastorat att anpassa kyrkobyggnader.

Utskottet ser behovet av att frågan om bidrag för anpassningar av kyrkobyggnaderna blir belyst men föreslår att motionen avslås då frågan kommer att tas upp i den kommande utvärderingen av det förändrade utjämningsystemet som ska redovisas till kyrkomötet 2027 samt eventuellt i den förstudierapport som ska redovisas till kyrkostyrelsen under 2025.

Till betänkandet finns två reservationer.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. att avslå motion 2024:27, punkt 1,
2. att avslå motion 2024:27, punkt 2.

Motionens förslag

Motion 2024:27 av Leif Nordlander, Återinrätta kyrkobyggnadsbidrag

Kyrkomötet beslutar att

1. återinrätta ett kyrkobyggnadsbidrag som pastorat och församlingar som inte ingår i ett pastorat kan söka för att anpassa kyrkobyggnader.
2. varje år avsätta 100 miljoner kronor för ändamålet.

Bakgrund

Kyrkobyggnadsbidraget ingick mellan åren 2007 och 2017 som en delfaktor i det generella stiftsbidraget. Detta innebar att stiftet själva kunde besluta om hur stor andel av stiftsbidraget som kunde användas för anpassningar av kyrkobyggnaderna. I samband med införandet av kyrkounderhållsbidraget år 2018 kom kyrkobyggnadsbidraget att upphöra.

Syftet med införandet av kyrkounderhållsbidraget var till stor del att kyrkostyrelsen ville säkerställa Svenska kyrkans ansvar för kulturarvsvården genom att möjliggöra bidrag till församlingar och pastorat för åtgärder som man visserligen skulle kunna få kyrkoantikvarisk ersättning för, men där de lokala egna ekonomiska förutsättningarna saknades. I utredningen SKU 2015:1 Gemensamt ansvar – en utredning

om fastigheter, kyrkor och utjämningsystem föreslås att om- och tillbyggnader av kyrkor inte bör finansieras med det nya kyrkunderhållsbidraget, i likhet med vad som är fallet med kyrkoantikvarisk ersättning. Förändringar av kyrkomiljön av expansivt slag ansågs i stället kunna bäras av pastoratet eller församlingen utifrån det lokala ekonomiska utrymmet. Kyrkostyrelsen anslöt sig till detta förslag.

Behandling i tidigare kyrkomöten

2017 års kyrkomöte behandlade motion 2017:52 om regler för kyrkobyggnadsbidrag och motion 2017:107 om kyrkunderhållsbidrag. I motion 2017:52 punkt 1 föreslogs att kyrkostyrelsen får i uppdrag att se över och bredda regelverket för utbetalning av kyrkobyggnadsbidrag i likhet med vad som förr gällde. I motion 2017:107 föreslogs att kyrkostyrelsen får i uppdrag att se till att kyrkunderhållsbidrag kan användas för åtgärder som syftar till bevarande, användning och utveckling av kyrkliga kulturminnen. Ekonomi- och egendomsutskottet behandlade motionerna i betänkande EE 2017:5. Utskottet föreslog avslag på båda motionerna med följande motivering.

Utskottet utgår här från att motionären i motion 2017:52 med termen ”kyrkobyggnadsbidrag” i motionen egentligen avser det nya kyrkoordningsreglerade kyrkunderhållsbidrag som införs från och med den 1 januari 2018. Beträffande motion 2017:52, punkt 1 och motion 2017:107 konstaterar utskottet, mot bakgrund av den nya bestämmelsen i kyrkoordningen om kyrkunderhållsbidrag, att kyrkostyrelsen inte kan biträda någon annan användning av bidraget än underhåll av kyrkobyggnader. Utskottet ser det dock som angeläget att medel inom Svenska kyrkan finns tillgängliga både för att klara av underhållet av församlingarnas kyrkobyggnader och för att göra dessa byggnader ändamålsenliga för den verksamhet som bedrivs. Utskottet välkomnar därför kyrkostyrelsens avsikt att årligen följa upp användningen av det kyrkunderhållsbidrag som har fördelats. Vidare menar utskottet att statusen på bevarande och utveckling av kyrkobyggnaderna särskilt bör följas upp. En sådan uppföljning kan lämpligen utgöra en del av den utvärdering av den nya ordningen för hantering av kyrkobyggnader, som ska redovisas till 2023 års kyrkomöte. Mot denna bakgrund föreslår utskottet att motion 2017:52, punkt 1 och motion 2017:107 avslås. Kyrkomötet beslutade i enlighet med utskottets förslag.

Vid 2018 och 2021 års kyrkomöten återkom motioner om förslag på ändrade regler för kyrkunderhållsbidraget så att det även kan användas för utveckling av kyrkobyggnader. Utskottet konstaterade 2018 i sitt betänkande E 2018:4 att det fanns skäl att avvakta utvärderingen av den nya ordningen som skulle rapporteras till kyrkomötet 2023. Motionen vid 2021 års kyrkomöte fick förenklad behandling med motiveringen att inget nytt tillkommit i sak och att utskottet ville avvakta utvärderingen. Detta blev även kyrkomötets beslut.

Deluppföljning Gemensamt ansvar år 2023

I den deluppföljning som lämnades till kyrkomötet 2023 i KsSkr 2023:3 Redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden redogörs för de åtgärder som hittills genomförts utifrån besluten kring Gemensamt ansvar såsom åtgärder för att effektivisera fastighetsförvaltningen, åtgärder avseende kyrkobyggnaderna samt en uppföljning användningen av kyrkunderhållsbidraget. Även här nämns villkoret att kyrkunderhållsbidraget inte ska användas till ombyggnationer och liknande åtgärder.

I uppföljningen av förbrukningen av kyrkunderhållsbidraget framgår att det årliga bidraget om 100 miljoner kronor inte utnyttjats fullt ut. Detta förklaras med att projekt har kostat mindre än beräknat, att projektet försenats och fått förlängd dispositionstid exempelvis till följd av pandemin samt att åtgärder som beviljats bidrag inte har genomförts. Kyrkostyrelsen har med anledning av att bidraget inte fullt utnyttjats beslutat om en reglering för 2025 som innebär att ej nyttjade medel avräknas från 2025 års anslag.

En utvärdering av det förändrade utjämningsystemet ska redovisas till kyrkomötet 2027. Frågan om nationella bidrag till utveckling av kyrkobyggnader avses att belysas i denna utvärdering. Det är även möjligt att denna fråga kan komma att belysas i en förstudierapport till kyrkostyrelsen under 2025.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2024:27.

Utskottet konstaterar att frågan är angelägen. Många församlingar och pastorat har i sitt arbete med lokalförsörjningsplanerna sett behov av att effektivisera sitt fastighetsinnehav. Detta innebär både att avyttra övertaliga byggnader och att anpassa och utveckla det fastighetsbestånd som kvarstår.

Kyrkobyggnaderna har en särställning utifrån många olika perspektiv och ska i de flesta fall behållas och bevaras. Byggnaderna är ofta stora och skulle, utifrån bruksytan, kunna täcka stora delar av det lokalbehov som en församling har. Detta måste givetvis ske med respekt så att byggnadens pastorala och kulturhistoriska värde bevaras. Möjligheten till ombyggnation och utveckling av kyrkobyggnaderna skulle kunna påskynda den omställning som församlingar och pastorat behöver göra i sitt fastighetsbestånd utifrån ett ekonomiskt perspektiv.

Det nuvarande regelverket tillåter inte att befintliga bidragsformer, kyrkoantikvarisk ersättning (KAE) och kyrkunderhållsbidrag (KUB), används för utveckling av kyrkobyggnaderna. Utskottet menar att detta är riktigt utifrån ett perspektiv där Svenska kyrkans skyldighet och möjlighet att underhålla kulturarvet måste säkerställas och där den kyrkoantikvariska ersättningen inte är tillräcklig för att genomföra nödvändiga åtgärder i den lokala församlingen eller pastoratet. Men i ett långsiktigt perspektiv kan det vara rimligt att även belysa behovet att utveckla kyrkobyggnader. För att kunna utveckla kyrkobyggnaden torde det i många fall finnas behov av bidrag.

Utskottet anser med anledning av ovanstående att det är av vikt att kyrkostyrelsen uppmärksammar detta perspektiv i den kommande förstudien så att den beslutade utvärderingen av det förändrade utjämningsystemet kan innehålla en reflektion kring behovet av och möjligheten till bidrag för utveckling av kyrkobyggnader.

Utskottet föreslår med beaktande av ovanstående att kyrkomötet avslår motionen.

Uppsala den 4 oktober 2024

På ekonomiutskottets vägnar

Rebecca Hägg, ordförande

Liselotte Ågren, sekreterare

Beslutande: Rebecca Hägg, ordförande, Inger Wahlman, Birger Wernersson, Pernilla Edman, Marie Wojdkow, Victor Backström, Cecilia Rogne, Magnus Ek, Bengt

E 2024:4

Kjellgren, Fredrik Ottesen, Anders Lundberg, Jenny Nilsson, Leif Nordlander, Marcus Romedahl och Åke Marcusson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Annika Nyman, Fredrik Schandorff, Johanna Palmér, Lars Jakobsson, David Liljedal, Suzanne Fredborg, Gunilla Eldebro, Per Carlberg, Agneta Ahlblom, Cecilia Gyllenberg Bergfasth och Bertil Olsson.

Biskop Johan Dalman har deltagit i utskottets överläggningar.

Reservation 1

Jag reserverar mig mot ekonomiutskottets beslut att föreslå att motion 2024:27 avslås av kyrkomötet, till förmån för motionens förslag att återinföra kyrkobyggnadsbidrag.

Leif Nordlander

Reservation 2

Jag reserverar mig mot beslutet att avslå motion 2024:27 av Leif Nordlander, Återinrätta kyrkobyggnadsbidrag, till förmån för bifall av motionen.

Bengt Kjellgren

Kyrkomötet
Ekonomiutskottets betänkande 2024:5

Rikskollekt till Tro och Ljus

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2024:42, Rikskollekt till Tro och Ljus. Utskottet menar att tillgänglighet och inkludering är angelägna frågor. Eftersom kyrkomötet gett kyrkostyrelsen uppdraget att besluta om rikskollekter och det finns tydliga kriterier och principer för prioriteringar föreslår utskottet att kyrkomötet avslår motionen. Till betänkandet finns ett särskilt yttrande och en särskild mening.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2024:42.

Motionens förslag

Motion 2024:42 av Stefan Alström, Rikskollekt till Tro och Ljus

Kyrkomötet beslutar att uppdra åt kyrkostyrelsen att tillse att en årlig rikskollekt tillfaller Tro och Ljus.

Bakgrund

Tillgänglighet och inkludering

Frågor om tillgänglighet och inkludering har stöd i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som antogs 2006, vars innehåll den svenska staten även förbundit sig att leva upp till. Sveriges kristna råd har utarbetat ett policydokument kring kyrkornas arbete, *En kyrka för alla*, som antagits av rådets styrelse. Syftet är att förmå kyrkor och samfund att genomföra en självkritisk granskning utifrån detta perspektiv. Dokumentet innehåller teologiska utgångspunkter och flera praktiska utmaningar och mål som kyrkorna bakom dokumentet, däribland Svenska kyrkan, förbundit sig att sträva efter.

Svenska kyrkan arbetar ekumeniskt inom detta område och ingår i Sveriges kristna råds arbetsgrupp för frågor som rör funktionsnedsättningar genom två medarbetare, en församlingspedagog från Stockholms stift och en medarbetare vid kyrkokansliet som verkar för stöd till stiftet i dessa frågor. Arbetsgruppen sammankallas av Sveriges kristna råds generalsekreterare och gruppen bidrar till att det finns tillgänglig kompetensutveckling och stöd i dessa frågor i samtliga kyrkor och samfund. Sveriges kristna råd arbetar kontinuerligt med att utarbeta utbildnings- och inspirationsmaterial, arrangera utbildningar samt bedriva påverkansarbete. Svenska kyrkan följer också arbetet

inom ramen för Ecumenical Disability Advocates Network inom Kyrkornas världsråds arbete

Svenska kyrkan samverkar även med paraplyorganisationen Funktionsrätt Sverige, som samlar ett stort antal funktionsrättsförbund som slutit sig samman för att agera med samlad kraft i Sverige för att människor med funktionsnedsättningar ska kunna vara delaktiga i samhället på lika villkor. Genom åren har den nationella nivån förmedlat stöd till stiftens genom olika utvecklingsinsatser i samarbete med funktionsrättsorganisationer, inte minst stöd till stiftens konfirmandarbete. Stiftens har uppdraget att i sin tur främja församlingar att skapa verksamhet och mötesplatser där alla kan vara med. Lokalt finns stora möjligheter att verka i samarbete med andra kyrkor och samfund samt med funktionsrättsorganisationer.

En världsvid organisation

Tro och Ljus är en världsvid ekumenisk organisation, Faith and Light, och vill vara en gemenskap för människor med intellektuella funktionsvariationer samt för deras föräldrar och vänner. Rörelsen startade i Frankrike i början på 1970-talet av en speciallärare och en teolog tillika filantrop, med fokus på att hjälpa personer med intellektuell funktionsnedsättning. Rörelsen har djupa katolska rötter.

Den ekumeniska verksamheten i Sverige, som funnits sedan 1979, sker i för närvarande sex lokala grupper som samlas varje månad. I andra delar av världen möts man på liknande sätt och alla använder samma grundmaterial, Guidelines, som utarbetats inom organisationen och som uppdateras kontinuerligt av olika engagerade lokala grupper i världen. Åren 2024–2025 är temat i alla länder inom organisationen, Förenade i Jesus.

I Sverige erbjuds större sommarläger varje år och de senaste åren har dessa varit förlagda till Vadstena folkhögskola. Sång, drama, lek, andakter och gudstjänster präglar dessa dagar och dagarna har stor betydelse för de som deltar. Arbetet i Sverige samordnas av två koordinatörer, som båda arbetar ideellt på samma sätt som de allra flesta i denna världsvida rörelse.

Rikskollekter i Svenska kyrkan

En rikskollekt är ett stöd från Svenska kyrkan och ändamålet ska naturligt kunna läggas fram i gudstjänstens förbön. En rikskollekt är en möjlighet att markera det gemensamma uppdraget och engagemanget för ett ändamål som är angeläget för hela Svenska kyrkan. Kyrkostyrelsen ska enligt kyrkoordningen, 43 kap. 4 §, bestämma kollektändamål samt vilka dagar rikskollekt för de olika ändamålen ska tas upp. Enligt kyrkoordningen gäller följande för rikskollekter i Svenska kyrkan:

- Kollekterna ska stödja Svenska kyrkans verksamhet eller någon annan verksamhet som kan anses angelägen för Svenska kyrkan (§ 1)
- Rikskollekt ska tas upp vid huvudgudstjänsten eller, om någon sådan gudstjänst inte firas den dagen, en annan gudstjänst denna dag (§ 2)
- Beslut om rikskollekter får fattas för högst tre år framåt i tiden (§ 3)
- Beslut om rikskollekter ska offentliggöras senast den 30 juni året före det år kollekterna ska tas upp (§ 8).

Kyrkostyrelsen fastställde den 6 mars 2012 nya kriterier och principer för fördelning av rikskollekter i enlighet med förslagen i 2011 års kollektutredning. I utredningen föreslogs att kyrkostyrelsens beslut bör innefatta tre steg. Styrelsen ska först pröva att ansökningsuppfyller det första kriteriet och minst ett tillkommande kriterium,

därefter tillämpa de fastställda principerna och avslutningsvis bör kyrkostyrelsen göra en angelägenhetsprövning inför varje beslut.

Kriterierna är att rikskollekterna ska:

- gälla Svenska kyrkans egen verksamhet eller verksamhet i vilken Svenska kyrkan är engagerad samt vara relevant och ge mervärde för hela Svenska kyrkan,
- främja arbete bland barn och unga,
- främja internationell diakoni och mission,
- främja diakonalt arbete,
- samt främja ekumeniskt arbete.

Principerna är att:

- antalet rikskollekter per år ska maximalt vara 28,
- delade rikskollekter ska undvikas, med undantag för barn-, ungdoms- och studentorganisationer,
- rikskollekterna ska vara jämnt fördelade över året,
- de traditionella insamlingsperioderna för Svenska kyrkans internationella arbete och Svenska kyrkan i utlandet inramas av rikskollekter,
- juldagen, påskdagen och pingstdagen bör förbehållas församlingskollekt,
- samt att det bör finnas en stabilitet och långsiktighet i den mottagande organisationens arbete.

Kyrkostyrelsens arbetsutskott fattade beslut om rikskollekter 2025 i april 2024 och de organisationer som är aktuella nästa år finns listade på Svenska kyrkans webbsida, www.svenskakyrkan.se/gudstjanst/rikskollekt

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2024:42.

Tillgänglighet och inkludering är angelägna frågor för Svenska kyrkan och därför anser utskottet att varje församling och pastorat bör ta ett stort ansvar i dessa frågor och göra det möjligt för alla människor att delta i församlingens gudstjänstliv och församlingsverksamhet. Utskottet ser att den nationella nivån bidrar med stöd till församlingar och pastorat i dessa frågor i samarbete med andra kyrkor och organisationer med kunskap inom detta område.

Utskottet konstaterar att kyrkomötet genom kyrkoordningen har gett kyrkostyrelsen uppdraget att besluta om rikskollekter. Det är även reglerat i kyrkoordningen att kyrkostyrelsen ska bestämma kollektändamål samt vilka dagar rikskollekter för de olika ändamålen ska tas upp. Vid beslut om vilka organisationer som ska få rikskollekt finns tydliga kriterier och principer att utgå ifrån vad gäller prioritering och fördelning, dessa redovisas i betänkandets bakgrundstext.

Uppsala den 3 oktober 2024

På ekonomiutskottets vägnar

Rebecca Hägg, ordförande

Marie Nordström, sekreterare

Beslutande: Rebecca Hägg, ordförande, Inger Wahlman, Birger Wernersson, Pernilla Edman, Marie Wojdkow, Victor Backström, Cecilia Rogne, Magnus Ek, Bengt Kjellgren, Fredrik Ottesen, Anders Lundberg, Jenny Nilsson, Leif Nordlander, Marcus Romedahl och Åke Marcusson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Annika Nyman, Christina Södling, Fredrik Schandorff, Johanna Palmérj, Lars Jakobsson, David Liljedal, Suzanne Fredborg, Gunilla Eldebro, Per Carlberg, Agneta Ahlblom, Cecilia Gyllenberg Bergfasth och Bertil Olsson.

Biskop Johan Dalman har deltagit i utskottets överläggningar.

Särskilt yttrande

Förslaget om en rikskollekt för Tro och Ljus är ställd till fel adressat och avslås därför. Jag vill dock betona vikten av att stötta goda initiativ riktade mot just tillgänglighet och inkludering – såsom den ekumeniskt och internationellt erkända organisationen Tro och Ljus. I Tro och Ljus formuleras en verksamhet som ligger väl i linje med Svenska kyrkans hållning om alla människors lika värde.

Anders Lundberg

Särskild mening

Jag ansluter mig till Anders Lundbergs yttrande.

Agneta Ahlblom